

TPYUU U KÓPU DÉ Nmî Mî ngê Njon u ngópu kópuni dyuu tpyó

Dini ghi n:ii ngê Yesu Kédisu a pwene, a pii wo, u Mî ka kee wo, yi ngwo m:ââ podoy:a mî loo, Lóma lede knî y:oo Njedusalem u ngwo a pw:oo ngópu, Chóó Lémi u ngomo myedê pw:oo ngópu, Nju pi yilî tp:oo témi tap via ngópu.

U kuwó dini ghi ngê m:ââ myoy:a mêm limi mî loo, Lóma tpémi Yesu u yoo yi p:uu dnye d:uu. Yi ngwo yi yéli y:oo Yesu u dyépi Njon mgîmî ngópu, dyámê w:uu ngmê mbêmê dy:ââ ngópu, u pi Patímos. Njon y:i doo ya, nmî Mî ngê kópu ndîi yilî y:i u ngópu tpyé too. Njon ngê yi kópu yilî m:uu too, kópu yilî mye ny:ee too, u ngwo d:êê too. Dêpwo dpî, daa wóó k:oo yi kópu yilî m:uu too. Yélini Yesu ka yi ngwo dnye kélîmî yi l:êê dîy:o d:êê too, nmî l:êê dîy:o mye d:êê too. Mgongo danêmbum ntee anyiné w:ee, Njon ngê kópuni m:uu too, yinté dpo w:ee tóó.

U kakêmê chámêchámê u kópu dyuu

¹ Kópuni daa kêmakêma adnyi pyodopyodo, nmî Mî ngê Yesu Kédisu ka a kêma too. Yesu ngê u dpodo pyu Njon ka enjel ngmê dy:ââ ngê, yi kópu yilî u kwo u ngwo mînê kêma too. Yesu ngê u yi doo kwo, A dpodo pyu yoo yi lama yi kópu dny:oo ya.

² Chóó Lémi mupwo Yesu Kédisu y:oo kópuni Njon ka a kêma tumo, Njon ngê u nkwo d:êê too, dêpwo k:omodanê.

³ Nmî Lémi u kópu dyuu ala, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:ii knî y:oo yoo yi ngêédî adnya a kpââ dé, n:ii knî y:oo adnyi nyêmî dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, yi kópu dyuu ngê yi yéli wa ngee té, yi gha dmi wa pywálî té. Wa ngee té, mu kópu u dîy:o ala kópu dé daa kêmakêma a pyodopyodo té.

Njon ngê Yesu u yoo u ngwo kwuno too

⁴ Nê Njon, Yesu u yoo knî ye nînê d:êê, yélini p:aa pyudu knî yi kwo a pyede, Esiya Wee u kwo.

Nmî Mî nmye choo a vyuwo, nmyi nuw:o dmi ngmidi ngê myechoo a pyépi. Yi pini ala ngwo a tóó, dye ghi yintómu doo a ya, chedê ngê daawa pyódu. U Ghê Dmi nmye myechoo a vyuwo, ghéni dmi n:ii u ngîma wunê kwo, myenté dpodo pyudu a dódó ngê.

⁵ Yesu Kédisu nmye myechoo a vyuwo, pini n:ii ngê nmî Mî u kópu dyuu ntênenê nmo a ñuwo. Yi pini nmî Mî ngê kpêénî mwiyé a pyidu ngê, dyámê mbêmê king yintómu yi kada pini ngê pyódu ngê.

Nmî nuu ghi dmi nódo a tóó, wêê n:ii p:uu pwii wo, nmî dono chedê too.

⁶ Kóó k:oo kaa nmoo, nmî king ngê pyodo. Kêlî pini ngê pyódu nmoo. U Mî Choó Lémi wéni pee ngê a tóó, mgîdî u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kêlî kaa nmoo. U yi u ngwo a kwo, A yoo knî y:oo kn:aa yéli a ka myedê diyédiyé kalê téne. Pi knî y:oo dny:oo chaa kîgha, u wêdêwêdê myedny:oo chaa kîgha, chedê ngê kîngê pyódu. Yinté choo ya.

⁷ Ngî m:uu yó. Nkalî too pee dmi mbêmê kîyedê pwiyé knî. Pi yintómu knî y:oo yi ngwolo knî y:oo wa m:uu ngmê, pi kuwa daangmêwa ghê. U yoo yintómu knî yi k:ii wanmî m:uu, n:ii knî y:oo kîdosi

ńedê vya ngópu amye m:uu ngmê. Dyámê mbêmê yoo yintómu u l:êê dîy:o adnyi mbê. Yi kópu daawa têd:a, ndêndê ngê wa pyódu. *

⁸ Kada pini ndêndê, Chóó Lémi, dye ghi yintómu doo a ya, ala ngwo a tóó, chedê ngê daawa pyódu. Yi pini u wêdêwêdê mo daa mu tp:oo komo, apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé.

Njon ngê nmî Lémi u ngwo módu

⁹ Nê nmyi mbwó Njon, Yesu kóó k:oo a k:ii nmo wee. U l:êê dîy:o a k:ii myino mgînî vyîmî té. Chóó Lémi u kópu dyuu pi knî ye noon:aa tpapê, Yesu p:uu kópuni nî m:uu too, ye myenoon:aa tpapê dé. Yi kópu u l:êê dîy:o Lóma lede knî y:oo mgîmî noo, ala dyámê w:uu Patímos mbwa k:oo até mí km:êê noo.

¹⁰ Nmî Lémi u wo ngê u Ghê Dmi mbêmê nmî Lémi noo chaa kîgha. Yi ngwo dnye ndîî ngmêñî nyongo, a kuwó a mbwolo. Dpuwo dpodombiy:e ntee anyi wuu, yi dnyeni yinté nî nyongo,

¹¹ a ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té, yi puku dmi a yoo knî ye dpî dy:ââ ngi, yélini ala p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Epeso ngmê, Sîmêêna myomo, Pêêkamîm pyolo, Taiyataida podo, Sadis limo, Piladelîpiya wono, Leyodisiya pii.

¹² A kuwó nî diyé wo, nê, Pini n:ii a ka wunê mbumu, nî m:uu. Ý:aa vyu wo, lam pyudu nî módu, yi kwo têdê kwo têdê dnye kwo. Yi lam pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo.

* ^{1:7:} Mát 24:30; Dpodo 1:11

13 Yi kêlî ghê pi ntee pini ngménî módu, u kpídî u mbwo ngmêdoo ya, u dî yu dmyeno doon:aa ya. U mbaléti yodo p:uu ngmêdoo t:a, nkól ntee tpile.

14 U mbodo gh:aa dmi d:ud:umbiy:e kpaapîkpaapî, koo ntee kpaapîkpaapî, mye yinté. Ngwolo dê ndiya ndyuw:e puu ntee tpile dê.

15 Nkéli chêêpî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dê yinté myedpîmo a wuu mbele. Mbwaa paa t:ââ ntee wunê dpudu yédi, u dnye mye yinté.

16 U wéni pee kóó ngê pudu pyudu doo tpyé. L:êê taa u kwo ngmêdoo kwo, wope ñuwo, wope mye ñuwo. Kââdî dpodomby:e ntee a pil:apil:a yédi, kwodo ng:oo dmi mye yinté.

17 Dini ghi n:ii ngê nî módu, yu km:ee nî dyimê wo, mbwee ntóó ntee tpile ngê nî pyodo. Kóó wéni peeni a p:uu yó, a ka pê, Namê nkîngê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé.

18 A ka pê, Nê Ghê u Kn:ââ. A ka pê, K:omo tpile nî pwene, ngménê a ghê mê t:a, mèdaanî pw:onu, dye ghi yintómu anî ya. A ka pê, Pwopwo a yi yodo u maknopwo nî yó. A ka pê, A yoo yélini a pwopwo té, aménî pyidu té, a ka pê, Kwéli a pyede, yi ghi u kené u kii a ngópu a tóó, kené y:e wanî kpêmî.

19 A ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té. A ka pê, Yi kópu woni ala ngwo a pyodopyodo té, woni dîyo wa pyaa dmi.

20 A ka pê, Pudu pyudu knî n:ii a wéni pee kêê yedê chi m:uu té, lam pyudu knî n:ii yi kwo têdê kwo têdê chi m:uu té, yi nt:u kópu dê ñga n:aa tpapê dê. A ka pê, Lam pyudu knî yi kwo têdê yi nt:u kópu ala, a yoo pyudu, yi p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Pudu pyudu knî yi nt:u kópu, yi

kada pini yoo.

2

Nmî Lémi ngê Epeso tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Epeso wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngî, ye dpî dy:ââ ngî. Yipi, N:ii ngê pudu pyudu knî u wéni pee kóó ngê a tpyé té, lam pyudu knî yi vy:o a m:ii, yi pini u kópu dyuu ala.*

² Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, U lama a tóó, dpodombiy:e nmyinê dpodo nyédi, u l:êê dîy:o dono myenmyinê vyîmî tumo. Yipi, Yoo dono yi wépi dmi nmyi pwaa ngópu, k:omo dyépi yoo nmyi mya tumo, nmyimo, Ka k:omodanê té.*

³ Yipi, U l:êê dîy:o dono nmyee a vyîmî dé, dpîp:e kede dniye.

⁴⁻⁶ Yipi, Nikólas u yoo knî y:oo kópuni a d:uud:uu tumo, doo u nuu u kópu ngê ntee a pyede, daa nmyi nuu u kópu ngê yinté mye pyede. Yipi, Ngménê nê ngê nmyi dono kópu ngmêda pyw:oo, u nuu ghi nmyi nôdo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mèdaa yinté. Yipi, Kwéli dmyinê ghay dmi, y:i dmyinê nuw:o. Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó, mwiyé ntee nmyee a paa, yinté myedmyinê paa. Yipi, Nmyi dono daanmyinê kuwo t:oo, ye nmye wa a lê, nmyi lam u kwo têdê wa a y:oo, nmyi lam mèdaadî dnyednye.

⁷ Yipi, U mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

* **2:1:** Tpyuu 1:16,20 * **2:2:** 1 Njon 4:1

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yéli u ntââ ngê wa pyódu té, Chóó Lémi u myâango vy:o adnyin:aa ya, yini n:ii Ghê u Kn:ââ, kîgha adnyin:aa pîpî dé. *

Nmî Lémi ngê Sîmêêna tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

⁸ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sîmêêna wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, N:ii ngê kn:ââ a chópu, nkoo amîmî yé, pwene, mêtê pii wo, ghê mêt:a, ala u kópu dyuu. *

⁹ Yipi, Dononi nmyinê vyîmî tumo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi nté ndapî pyile njini, ngmânê kópuni d:ud:umbiy:e mb:aamb:aa, nmyi p:uu a t:a. Yipi, Yélini y:oo yinê ye Nmo Nju tpémi, u lama a tóó, yi yéli nmyi p:uu a peede tpapê nyédi, ngmânê yi yéli daa ndêndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee. *

¹⁰ Yipi, Kópuni yilî yi l:êê dîy:o daa kêmakêma anmyi mgînî vyîmî, yi kópu knî yi p:uu nkîngê ngê kêê kîdangê t:ee ngmê. Yipi, Ala kópu dpî ny:ee yó. Yipi, Setan nmyi p:uu adî d:uu, wa tókó nmyo, knî ngmê mbwa k:oo wa km:êê té, wo y:a anmyin:aa mgînî vyîmî. Yipi, K:omo tpile nê u l:êê dîy:o wa vya nmyo, ngmânê nangê mb:ii, ghê kamî ngê wa pwila nmyo. *

¹¹ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

* **2:7:** Gen 2:9; Tpyuu 22:1-2,14

* **2:8:** Tpyuu 1:17-18

* **2:9:**

Njems 2:5; Lóma 2:28-29; Tpyuu 3:9

* **2:10:** Mát 10:28; 2 Tim 4:8;

Njems 1:12

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli myombó mèdaawa pw:oo dmi. *

Nmî Lémi ngê Pêêkamîm tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹² Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Pêêkamîm wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii u ngópu l:êê taa a tóó, wope ñuwo, wope mye ñuwo, ala u kópu dyuu. *

¹³ Yipi, Kwéli nmye pyede, u lama, Setan u pi ndîi ngê y:i dê pyódu. Yipi, Nê ka nténê nmye kélímî té. Yipi, K:omo tpile Setan kwéli a tóó, nê u dpodo pyu ndêndê Antipas nmyi vy:o vya ngópu, ngménê yi ngwo dpîp:e mb:ii noo.

¹⁴ Yipi, Ngménê nê ngê nmyi kópu knî ngmékêda pyw:oo. Yipi, Mbalaam ngê Mbalak ló dini ntee a ndiye kwólu, Yisiléli tpémi u ngwo a lvêêdî too, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo ka a y:ee tumo, ma tumo, pyââ ti têdê mye ñuw:o tumo, yipi, nmyi vy:o pi knî ngmê yinté kópu knî yi p:uu a ndiye té. *

¹⁵ Yipi, Myenté nmyi vy:o pi knî ngmê Nikólas u yoo knî yi p:uu a ndiye té.

¹⁶ Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó. Yipi, Daanmyinê kuwo t:oo, ye límîlímî ngê nmye wa a lê, l:êê taa n:ii u kwo a kwo, u ngwo amî vya nmyo. *

¹⁷ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

* **2:11:** Tpyuu 20:14; 21:8

* **2:12:** Tpyuu 1:16; Hipîlu 4:12

* **2:14:** Num 25:1-9; 31:16

* **2:16:** Tpyuu 1:16; 19:15

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli kóó k:oo wa kaa té, ngmee u nté, ntini n:ii u pi mana, ye amî y:oo. Yipi, Yi yéli ye ngmêngmênté chêêpî kpaapîkpaapî knî ye angmê y:oo, chêêpîni knî yi p:uu yi pi dmi kamî ngê wa d:êê té. Yipi, Yi pi kamî dmi pi ngmê u lama daadnyi ya, yi mo yi lama adnyi ya.

Nmî Lémi ngê Taiyataida tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁸ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Taiyataida wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Ala Chóó Lémi Tp:oo u kópu dyuu, pini n:ii ngwolo dê ndiya ndyuw:e puu dê, nkéli chêêpî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dê yinté myewumê wuu mbele mo. *

¹⁹ Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama. Yipi, U lama a tóó, u kwo nmye kélímî té. Yipi, U lama mye tóó, nmyi nuu ghi dmi numo nódo a tóó, pi knî ye mb:aamb:aa ngê nmye vyuwo té. Yipi, U lama a tóó, nmyi pi ka vyuwo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mèdaa yinté, ndîí ngê dê pyódu.

²⁰ Yipi, Ngménê nê ngê nmyi kópu ngmêda pyw:oo. Yipi, Pyópuni u pi Njesîpel, pyópuni ngê ngménê u kwo Chóó Lémi u komo a kapî ngê, yipi, lukwe dîy:o yi pyópu ngê nê u yoo a ndiye kîgha té, u ngwo a pyââ ti nyédi, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo u l:êê dîy:o dpî nk:êê ngmê, myoo ma ngmê.

²¹ Yipi, Nê ngê dye ghi ka dówodówô, yi pyópu ngê u dono u ngwo a kuwo téne, ngménê u yi u ngwo daa kwo, Mââ ti nî yé.

* ^{2:18:} Tpyuu 1:14-15

22 Yipi, Mbii ndîî u ngwo ngmêwunê t:emî. Yipi, Yélini u maadî a kwo nyédi, yi dono daawa a kuwo t:oo, ye mgînî vyîmî ndîî myewunê pyw:êmî ngmê.

23 Yipi, Nê ngê yi pyópu u yoo mye vyee té. Yipi, Dini ghi n:ii ngê a pwopwo té, pi yintómu yi lama wa yââ, a wo, Nê ngê yoo yi gha dmi u lama dé, yi nuw:o dmi mye u lama dé. Yipi, Nmyo ngmêngmênté nê ngê nmyi dpodo knî yi dîy:o wa pwila nmyo.

24 A ka pê, Yélini yi pyópu p:uu a ndiye té, yinê ye Setan u tumu kópu ndîî dé yi p:uu a ndiye té. A ka pê, Taiyataida tpémi yélini yi tumu kópu knî yi p:uu dêdnyimo a ndiye, a ka pê, ala kópu ye dpî vyi ngi, yipi, Nê ngê nmyi dpodo ndîî ngê dêwunê pyépi, u kwo ntênenê dmyinê kélîmî,

25 u nuu u kópu dé yidmyinê d:uud:uu dé, u dî wéni n:ii ngê wa a diyé.

26-27 A ka pê, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, a nuu u kópu dé adnyi d:uud:uu dé, u dî wéni n:ii ngê anê diyé, a ka pê, M:aa ngê wêdêwêdêni a ka a kpo, yi wêdêwêdê ye amy:aa y:oo. A ka pê, Pi dyêêdî yintómu yi kada pini ngê wanî pyódu té. A ka pê, King knî y:oo kiyé ntee a tpyé tumo, nkéli chéêpî u kiyé yinté amyednyi tpyé dé. A ka pê, Y:amî d:ââ nkichi pee ngê ntee anyi pwââ, yoo dono koo dyuu ngê yinté wa pyódu t:oo. *

28 A ka pê, Mywe dpodomby:e ntee a dnyednye, yi pi dmi ndîî ngê yinté wanî pyódu té. *

29 A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu

* **2:26-27:** Psalm 2:8-9 * **2:28:** Tpyuu 22:16

dpî ny:ee ngê.

3

Nmî Lémi ngê Sadis tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sadis wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii ngîma Chóó Lémi u Ghê Dmi a kwo, ghéni dmi n:ii ngê dpodo pyudu a dódó ngê, myenté pini n:ii ngê pudu pyudu a tpyé, ala u kópu dyuu. Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Pi knî ye yinê ye nmyi ghê dmi a pyede, ngménê wunê nmyi pw:oo dniye. *

² Yipi, Nê u Yâpwo ngê dpodoni ñedê kaa nmyoo, u lama a téó yi dpodo têdê nmye mgeemgee té. Yipi, A pii dmyeno. Yipi, Nmyi kélímî daa kêmakêma a pwopwo. Yipi, Mê wêdêwêdê kalê yó.

³ Yipi, Kópuni nmyinê pyw:ee ngópu, kópuni nmyinê ny:ee tumo, dmyinê nuw:onuw:o dé, myedmyinê d:uud:uu dé, nmyi dono a kuwo téó. Yipi, Nê u kópu daanmyi ny:ee knomomê, ye daa nmyi lama kpáápi k:ii nmye wa t:aa, wa ngwéti nmyo, wamye kpada nmyo. *

⁴ Yipi, Sadis tpémi, nmyi vy:o pi ngmê knî y:oo yi gha dmi tupwótupwó ngê daa pyódu tumo. Yipi, Yi yéli ye kpídî kpaapíkpaapí wanî y:ee té, yi k:ii anmî m:ii, mu kópu u dîy:o a nuu u kópu ye d:uud:uu tumo. *

⁵ Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli kpídî kpaapíkpaapí dmi kélê adnyi m:ii. Yipi, Yi yéli yi ghê dmi a t:a, yi pi

* **3:1:** Tpyuu 1:4,16 * **3:3:** 1 Tes 5:2 * **3:4:** Njuda 1:22-23

dmi mbóó p:uu myewunê pyede. Yipi, Nê ngê yi yéli yi pi dmi daawa via té. Yipi, M:aa u ngîma, u enjel yoo mye yi ngîma, nê ngê yi wépi dmi daawa puwâ. *

⁶ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Piladelîpiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

⁷ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Piladelîpiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, N:ii p:uu dono daa t:a, k:omodanê kópu myedaa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini king Dépidi ntee pini, kené u kii ka tpyé. Yipi, Kené dpî kpêmî, doo u ntââ pi ngmê ngê mèdaawa kuwo, dpî kuwo, doo u ntââ pi ngmê ngê mèdaawa kpêmî. *

⁸ Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu t:oo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi wêdêwêdê daa ndîi, ngménê u dnye nmye nyêmî ngópu, dpîp:e mb:ii ngópu. Yipi, Kené nmye da kpêmî, doo u ntââ pi ngê daawa kuwo.

⁹ Ala kópu dpî ny:ee yó. Yipi, Yélini y:oo yinê ye, Nmo Nju tpémi, a k:omodanê té, daa ndêndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee. Yipi, Yi yéli nmyi yi yodo u maknopwo wa yé té, yi yi mbodo dmi ngê k:ame nmye wa ghê dmi, yi lama u ngwo wa yââ, awo, Nê nódo yi nuu ghi dmi a tóó. *

¹⁰ Yipi, Nê u dnye nmye nyêmî ngópu, u l:êê dîy:o dono nmyinê vyîmî tumo, yipi, yi kópu u l:êê dîy:o

* **3:5:** Tpyuu 7:9; Luukî 10:20 * **3:7:** Is 22:22 * **3:9:** Is 60:14

dono ndûi vyîmî têdê wada a ngêêpî nmyo, dini ghi n:ii ngê Setan ngê dyámê mbêmê pi yintómu ada a tókótôkó.

¹¹ Yipi, Nê daa kêmakêma wunê diyédiyé. Yipi, Kópuni nmyi ny:ee tumo, dmyinê tpyé dé, máádini p:uu nmye wee, nangê kn:aadi. Yipi, Pi ngê kn:aa máádi p:uu kîngê kaa nmyo, kminté p:aa mb:aa daanmy:uu taa dmi.

¹² Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yéli k:ââ pââ ngê wa pyódu té, u Yâpwo u ngomo p:uu wa kaa té, yi yéli y:oo yi ngomo mèdaawa a kuwo ngmê. Yipi, Nê ngê u Yâpwo u pi yi yéli yi p:uu wa d:êê, chôó u pi kamî yi p:uu wamye d:êê. Yipi, U Yâpwo u p:aa, Njedusalem kamî, mbóó p:uu wa a ndê. Yipi, Nê ngê yi p:aani u pi yi yéli yi p:uu wamye d:êê. *

¹³ Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Leyodisiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁴ Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Leyodisiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii p:uu k:omodanê kópu d:ud:umbiy:e daa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini ngê u Mî u kópu dyuu ntênê nmye a ñuwo, daangmê kn:aadi ngê. Yipi, U Mî ngê tpile yintómu l:âmo ngê, yi kada pini ngê pyódu ngê. *

* **3:12:** Tpyuu 14:1 * **3:14:** Tpyuu 19:11; Kîlosa 1:15

¹⁵ Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Ntii nmyi ménê daa tóó, kuu nyi nmyi ménê myedaa tóó, u kwo pwópwó ngê nmye pyede. Yipi, U yi u ngwo daa kwo, Pwópwó ngê nmyi ya. *

¹⁶ Yipi, Yi kópu u l:êê dîy:o wamê kwada kalê nmyo.

¹⁷ Yipi, Ala kópu nmye tpapê ngópu, nmyimo, Nmo ndáápi dé, mb:aamb:aa ngê nmo pyede, tpile yilí u ntââ mbêmê myino pyede. Yipi, Nmyi lama daa tóó, dnyinté nmye pyede, nmyo ngópuch:anê yoo, nmyo pinté yoo, kn:ââ mbwii nmye pyede, nmyi ngwolo dmi kâpwe dé. *

¹⁸ Yipi, Ala kópu a ny:ee yó. Yipi, Nkól n:ii p:uu dyââpe daa t:a, u kwo ngmê pwila yó, ndêndê ngê ndáápi ngê u ngwo anmyi pyaa dmi. Yipi, Kpídí kpaapíkpaapí kní u kwo ngmê pwila yó, kn:ââ mbwii mèdaapídmynê m:ii, mywenemywene têdê pi kní y:oo mèdaapaa m:uu nmyinê. Yipi, Yi komo kní u kwo ngmêdpí pwila yó, nmyi ngîma pêdê vyilê tóó, yélí u ngwo paa m:uu yó. *

¹⁹ Yipi, Yélini yi nuu ghi dmi nódo a tóó, a kpadak-pada too, a wátiwáti too. Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó, dpodomby:e p:uu dmyinê dpodo, nmyi nuu u dpodo ngê choo ya. *

²⁰ Yipi, Ala kópu ny:ee yó. Yipi, Nê kené t:âmo ka kwo, ka depedepe. Yipi, N:ii ngê u dnye wa ny:oo, kené u kwo wa a kpêmî, yi ngomo k:oo wa kee, nipi adpí ya kmaapî. *

²¹ A ka pê, Dono a yi yodo u maknopwo ntee nî

* **3:15:** Lóma 12:11 * **3:17:** Luukî 12:21; Njems 2:5 * **3:18:** Is 55:1 * **3:19:** Hipîlu 12:7; 1 Kódin 11:32 * **3:20:** Njon 14:23

yó, M:aa u nkîgh:ê ntee n:uu yaa wo, yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli a nkîgh:ê yinté amî yaa dmi. *

²² A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

4

Nmî Mî u ngwo a chaa kîgha ngópu, mbóó p:uu

¹ U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, kené kpêmî ngmê mbóó p:uu nî módu. Pini n:ii u dnye dpuwo k:ii mwiyé nî nyongo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Al:ii a kee. A ka pê, Kópuni dîyo a pyodopyodo té, ngópu n:aa tpyuu té.

² Yi ngwo nê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê até dê mgîmî nê. Yi ngwo nmî Mî kwéli a tóó, mbóó p:uu, u ya têdê nî módu. *

³ Pini n:ii y:i doo ya, kwodo ng:oo dmi doo dnyednye, mtyemtye mye yi kuu yââ. Yi kîlî ghê ntii ghi ngê a yina ngê. Yi ntii ghi yi kuu yââ. *

⁴ Nmî Mî u yoo yi kada pini myoy:a mêmádi nmî Mî a yina ngópu, yi ya têdê dmi yi mbêmê dnye ya. Yi kpîdî dmi kpaapîkpaapî dé, yi mbêmê kîdon knî ngmêdo kwo, nkól ngê l:âmo too. King ntee pini ngê u ngwo pyaa dniye. *

⁵ Nmî Mî kwéli doo ya, lîmî y:i doo kîlîkîlî, mwini y:i myedoo mbumu, dnye ndîî yilî nî nyongo. Nmî Mî u kada pywápê k:ii ntee tpile pyudu nî módu. Yi pywápê pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi.

* **3:21:** Mát 19:28 * **4:2:** Is 6:1 * **4:3:** Ezek 1:28 * **4:4:** Mát 19:28; Luukî 22:30

6 Nmî Mî u kada tpile m:uu nî módu, ntii ntee tpile, kââyikuu yidoo kwo, tpile p:uu dêpwo pyodopyodo.

Nmî Mî kwéli doo ya, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina ngópu. Yi tpile tp:oo páádi knî yi p:uu ngwolo daa ngmidi doo kwo, yi kada yilî, yi kuwó mye yilî.
*

7 Mwiyémwiyé tpile tp:oo layóni ntee tpile, myomoni pudumakó ntee tpile, pyoloni kwodo ng:oo dmi, pi u kwodo ng:oo dmi ntee yinté, podoni maalî ntee tpile, doo mgalê.

8 Yi tpile tp:oo páádi knî yi níuupee wéniwéni dé. Yi níuupee knî yi p:uu ngwolo yilî doo kwo, k:oo ntee, kuwa mye yinté. W:éénî mgîdî vy:o dye ghi yintómu a wéti nyédi, daawa yé ngmê, apu,

Nmî Yâpwo Lémi ndîî,
u wêdêwêdê mu daamo tp:ook:omo.

Dyââpe p:uu daa t:a,
dono p:uu daa t:a,
k:omodanê p:uu myedaa t:a.
Dye ghi yintómu doo a ya,
ala ngwo a tóó,
chedê ngê daawa pyódu. *

9 Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, dini ghi n:ii ngê yi tpile tp:oo páádi knî y:oo a chaa kîgha ngópu, a kwunokwuno ngópu, u pi a kmîmî ngópu,

10 yi ngwo kada pini myoy:a mêt páádi knî kwodokwodombiy:e k:ame u kwo dpî ghê dmi. Yi mbêmê kîdon dpo y:ee t:oo, u kada dpî kéé t:oo, dpo, Dp:oo king yoo, pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, vyîlo yi pini yi king ndêndê. A wéti nyédi, kwodpo,

* **4:6:** Ezek 1:5-10 * **4:8:** Is 6:2-3

11 Nmî Lémi, nmî Yâpwo,
 U p:o dpî yé, nmo chaa kîgha ngi,
 mî nmo kmîmî,
 mu kópu u dîy:o ŋgwêdêwêdê ndîi.
 Tpile yili yintómu ñyóó nyi l:âmo ngê,
 ñyóó l:êê dîy:o a pyede,
 yi ghê dmi mye pyede.

5

*Kópuni dyuu nmî Mî ngê wunê a ngmo ngê Njon
 ngê u ngwo módu*

1 Yi ngwo nmî Mî u wéni pee kóó yedê puku
 pee daadîi ngménî módu, kmongo ngmê. K:oo d:êê
 ngmê, kuwa mye d:êê ngmê. Chââ vyi ntee anyi
 kââ, yi puku pee p:uu chââ u l:ii pyudu doo ya, doo
 u ntââ pi ngê yi puku pee daapî pywálî ngê.

2 Yi ngwo enjel wêdêwêdê ngménî módu,
 dpodomby:e mbwóó wo, apê, N:uu ngmê u ntââ,
 chââ u l:ii wa pwaa té, puku pee wa pywálî?

3 Ngménê u pi dépwo ya mbóó p:uu, dyámê
 mbêmê dépwo ya, têpê u maknopwo myedêpwo ya.
 Pini n:ii puku pee pywálîpywálî u ntââ, u kpââ ngê
 mye u ntââ, yinté pini dépwo ya.

4 Wod:oo mbê nê puwâ, mu kópu u dîy:o pi ngmê
 ngê yi puku pee daapî pywálî ngê, myedaapêdê
 kp:aa ngê.

5 Yi ngwo kada pini ngmê ngê a ka pê, Namê
 mbê. A ka pê, Ngî vyu. A ka pê, Layoni ntee pini,
 pini n:ii Njuda u tii nedê mî chópu, Dépidi ntee pini,
 yi pini mbodo mudu y:i dê yââ, u ntââ chââ u l:ii
 pyudu knî yinê a pwapî té, yi puku pee u ngwo a
 pywálîpywálî.

6 Yi ngwo nmî Mî u nkîgh:ê sipi tp:oo ngmêñî módu, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina dumo, kada pini knî y:oo myedê yina dumo. Yi sipi tp:oo wunê mwo a vya ngópu, mêtê pii wo. Mbêmê dp:anê pyudu doo kwo, ngwolo mye pyudu. Yi dp:anê pyudu knî yi nt:u kópu, u wêdêwêdê ndîñ, mu daamu tp:ook:omo. Yi ngwolo pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi, n:ii dyámê wope wope a dy:ââ ngê.

7 Yi sipi tp:oo nmî Mî ka loo, u wéni pee kóó yedê puku pee a ngópu.

8 Dini ghi n:ii ngê yi puku pee kwulo a ngópu, tpile tp:oo páádi knî, kada pini myoy:a mê páádi knî yi k:ii sipi tp:oo ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye. Mtyîmî kuu ngmêngmênté dnye tpyé dé, n:ii nkól ngê l:âmo tumo. Yi mtyîmî dpudu ntee doo a koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi yinté a koko yédi. Kada pini knî y:oo wéti u tpile dé ngmêngmênté myednye tpyé dé, dnye vyee dé, nmî Mî u ngwo dnye chaa kîgha. *

9 Sipi tp:oo dnye chaa kîgha, wéti kamî ngmêdnya a ng:éénî, kópu,
U p:o chi yé, puku pee cha ngee,
u ntââ chââ u l:ii nye pwapî té,
mu kópu u dîy:o a vya nyoo,
wêê n:ii m:uu a pwii wo,
yoo dyêêdî yintómu knî yi vy:o
pi yilî u ngwo nye pwila too,
nmî Mî u yoo vy:o nyi kaa too.
Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi,
yi dnye daa ngmidi,

* **5:6:** Zech 4:10

* **5:8:** Tpyuu 8:3-4; 15:2; Psalm 141:2

yi too pee daa ngmidi,
 yi dyámê pee daa ngmidi. *

¹⁰ Nmî Yâpwo kóo k:oo nyi kaa too,
 u dnye a nyêmî ngópu.
 Kélî pini ngê nyi pyódu too.
 Nmî Mî wéni pee ngê a tóó,
 mgîdî u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kélî nyi kaa
 too.

Dyámê u tpile yilî yi yi yodo u maknopwo a
 pyede. *

*Enjel knî y:oo nmî Mî mupwo u ngwo dnye chaa
 kîgha dê*

¹¹ Myombó m:aa vyu wo, enjel yilî tp:oo témi tap
 nî módu, yono yono yono yono y:a dé. Nmî Mî a
 yina ngópu, tpile tp:oo páádi knî a yina tumo, kada
 pini yoo myedê yina tumo.

¹² Dpodombiy:e dnye wéti, apu,
 Sipi tp:oo n:ii a vya ngópu, nmo chaa kîgha,
 doo u ntââ tumu daanmî ya.
 U wêdêwêdê ndîî, u nuw:o ndîî, tpile yilî yintómu
 u nêni dé.

U pi ndîî, nmo chââchââ, myeno chaa kîgha.
¹³ Noo ng:aa, né, Tpileni yintómu mbóó p:uu a
 tóó, dyámê mbêmê a tóó, dyámê u maknopwo a
 tóó, ntii u ménê a tóó, né, tpileni yintómu dyámê
 wope wope a tóó, ka wéti té, apu,

Nmî Mî nmo chaa kîgha,
 sipi tp:oo myino chaa kîgha.
 Apu, Yi pi dê ndîî dê, yi wêdêwêdê mye ndîî,
 nmo chââchââ dê, myino chaa kîgha dê,
 chedê ngê daawa pyódu.

* **5:9:** Psalm 98:1

* **5:10:** Is 61:6; Tpyuu 20:6; 22:5; 1 Pita 2:9

14 Yi ngwo tpile tp:oo páádi knî y:oo apê, Yinté choo ya, wod:oo kada pini yoo nmî Mî ka myenté sipi tp:oo ka kwodokwodombyi:y:e k:ame ye ghê dniye.

6

Njon ngê Yesu u dpodo u kââ u ngwo módu

1 Chââ u l:ii pyudu knî n:ii dé puku pee p:uu dnye ya, sipi tp:oo ngê mwiyéni a ngópu pwââ. Yi ngwo yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o mwiyéni u dnye nî nyongo, mwini k:ii mbwolo, apê, A pwiyé. *

2 Yi ngwo y:aa vyu wo, hósi kpaapîkpaapî ngménî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, u kaa taa kumo doo tpyé dê. Nmî Mî ngê yi pini mbêmê kîdon ngmê kââ, u ngwo né w:ee ngê, né, Mbodo mudu y:i dê yââ. L:êê têdê dy:ââ ngê. A lama doo ya, Mbodo mudu y:i amî yââ. *

3 Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii myomoni pwââ, tpile tp:oo myomoni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé.

4 Hósi kuwa m:uu a pwii wo, mtyemtye. Pini n:ii pyipwo doo ya, nmî Mî ngê taa ndîî u kwo ngmê y:âango, kwo, Dyámê mbêmê yoo chin:aa chámêchámê dé, numo p:uu dny:oon:aa l:êê. *

5 Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii pyoloni pwââ, tpile tp:oo pyoloni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé. Y:aa vyu wo, hósi kpêdêkpêdê ngménî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, yi pini ngê tpile pywupwi u skél kumo ngmêdoo tpyé.

* **6:1:** Tpyuu 5:1 * **6:2:** Tpyuu 19:11; Njon 16:33 * **6:4:** Mát 10:34

6 Yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o dnye ngménî nyongo, yi pini ka kwo, Dyámê mbêmê m:uu nyi ghéê we. Kwo, Witi u pywuu d:ud:umbiy:e dp:uu km:êê ngi, deeté u pywuu pee tp:oo dp:uu km:êê ngi, ngménê olipi wulu wain yi pywuu dê nangê km:êê dê. *

7 Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii podoni pwââ, tpile tp:oo podoni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé.

8 Y:aa vyu wo, hósi m:uu nî módu, u pââ k:ii ch:ii yââ. Pini n:ii pyipwo doo ya, u pi Pwopwo. Yi hósi pyipwo pi m:uu doo ya, u pi, Pi ntóó kménêkménê. Nmî Mî ngê yepê, Dyámê mbêmê pi yintómu yoo páádi ngê dî pyódu té, yoo ngmê dpî yi yodo u maknopwo dî yé té, woni yoo pyile knî yi p:uu kêê nangê yé. Yepê, Yélini dpo d:a kê té, taa ngê woni dp:uu vya tóó, woni knî dómudómu têdê paa pw:oo dniye, woni knî mbii ngê paa nt:ââ téne, woni knî kkiye u tpile tp:oo knî y:oo paa ma téne. *

9 Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii limoni pwââ, yélini nmî Lémi u l:êê dîy:o vya tumo, nî m:uu too. Pi knî y:oo vya tumo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u kópu dyuu dnya a tpapê dé, Yesu p:uu danêmbum myedaa yé ngópu. Mtyîmî nk:êêní têdê u nkîgh:ê dnye kwo,

10 dpodombiy:e dnye kââ, nmî Mî ka kópu, Nmî Lémi ndîi, dono m:uu daa t:a, k:omodanê m:uu myedaa t:a. Kópu, Angêntoo dye ghi anmî t:ââ, u dî dyámê mbêmê tpémi u ngwo wanyi kóté kalê té, n:ii knî y:oo a vya nmoo, nmî ntââ dmi y:e anyinê

* **6:6:** Luukî 6:20; Njems 2:5 * **6:8:** Ezek 14:21; Luukî 21:9-11

vy:u? *

¹¹ Yi ngwo kpîdî kpaapîkpaapî ngmêngmênté ye
yâango, yepê, Daa ndîi la ghi tp:oo dmyinê t:ââ,
dmyinê ghê vyîmî. Yepê, Pi knî y:oo ntee a vya
nmyoo, nmyi tîdê mbwó woni wamye vya t:oo.
Yepê, Yi yéli yintómu dmyinê t:âât:ââ dé, nmyi ntââ
dmi u ngwo anê vy:u.

¹² Sipi tp:oo ngê chââ u l:ii wononi a ngópu mye
pwââ. Yi ngwo dyámê pê dpodombiy:e doo ghêdê,
kââdî dêpwo pil:apil:a, mgîdî a ghay wo. D:ââ
d:ud:umbiy:e mtyemtye ngê pyodo, wêê kuu ngê
pyodo. *

¹³ Yópu ndîi ngê kéme vyi ntee dpo kpê, mbóó
p:uu pudu yinté a ghay dniye, dyámê mbêmê mê
dyimê dniye.

¹⁴ Kmaapî u pala ntee anyinê kmongo, mbóó
yinté anyi pwiyé wo. Mbu mbodo yintómu, dyámê
w:uu yintómu yi kwo têdê dmi a kuwo tumo.

¹⁵ Yi ngwo pi yintómu nkîngê mbê dniye, king
yoo, kada pini yoo, lede yoo yi kada pini yoo,
ndáápi yoo, l:âmo dy:ââ yoo, yélini yi pi dmi ndîi
dé, yélini yi pi dmi têdê dé, pi yintómu nkîngê mbê
dniye, mbu mbodo knî yi maknopwo kpomo knî
yi ménê dnyen:aa mbwolombwolo,

¹⁶ mbu knî ye dnye kââ, chêêpî kpiyé knî ye
myednye kââ, yipu, Nmî pwo a ghay dmyeno,
ngmo nmédi, yipu, Yâpwo ndîi ngê kîngê m:uu nmo,
sipi tp:oo ngê myekîngê kpada nmo.

¹⁷ Yipu, Yi wo ndîi atédê d:ii, ntââ nmo wunê
vyîmî ngmê, u vyîmî nmo doo u ntââ.

* **6:10:** Tpyuu 16:5-7; Deut 32:43 * **6:12:** Mát 24:29-31

7

Nmî Mî ngê chââ u l:ii u yoo knî yi p:uu u ngwo t:ângô

¹ U kuwó dini ghi ngê enjel páádi nî módu, dyámê mbêmê wope wope dnye kwo. Ngmê ngê nt:eeemi doo a tpyé, myomoni ngê mbyw:a doo a tpyé, pyoloni ngê chaa yópu doo a tpyé, podoni ngê kpâpu yópu doo a tpyé. Dnye tpyé dé, mu kópu u dîy:o apê, Yi yópu knî y:oo dyámê pê ghêlî k:ii wa dyênê ngmê, ntii ghêlî k:ii wa dyênê ngmê, kpí yi ghêlî k:ii wa dyênê t:oo.

² Yi ngwo enjel m:uu nî módu. Kââdî kwéli dpo kee, yi kêténi a kee wo, chââ u l:ii t:emî u tpile kumu ngmêdoo tpyé. U yi u ngwo doo kwo, Yâpwoni ghê a t:a, u yoo knî yi p:uu u chââ u l:ii nî t:oo. Enjel páádi knî ye dpodombiy:e mbwolo, yepê, Chóó Lémi ngê u ntââ ngê dê pyódu nmyo, u ntââ dyámê pê yópu ngê anmyi dyênê ngmê, ntii anmyi dyênê ngmê, kpí yi amy:ee dyênê t:oo,

³ ngménê ghêlî k:ii nangê dyênê té. Yepê, Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo yi kêpa u chââ u l:ii mwiyé t:ee téme. Yepê, Yi l:ii u l:êê dîy:o yópu ndîi ngê daapaa dyênê téne. *

⁴ Yélini yi kêpa nmî Mî u l:ii t:ee ngópu, Yisîléli tpémi yi yoo dyêédî y:a mêm miyó knî yi vy:o yéli. Pi yîlî tp:oo témi tap, 144,000.

⁵ Njuda u yoo vy:o 12,000

Lupen u yoo vy:o 12,000

Nkadî u yoo vy:o 12,000

⁶ Ase u yoo vy:o 12,000

* ^{7:3:} Ezek 9:4,6; Epeso 1:13-14; Tpyuu 9:4; 14:3-5

Napítali u yoo vy:o 12,000
 Manasa u yoo vy:o 12,000
⁷ Simiyón u yoo vy:o 12,000
 Lipi u yoo vy:o 12,000
 Isaka u yoo vy:o 12,000
⁸ Sepulun u yoo vy:o 12,000
 Njósép u yoo vy:o 12,000
 Mbenjímín u yoo vy:o 12,000
 Yi yéli yi kêpa nmî Mî u chââ u l:ii t:ee tumo.

Njon ngê nmî Mî u yoo u ngwo módu

⁹ U kuwó dini ghi ngê pi yilî tp:oo témi tap nî módu, doo u ntââ pi ngê daapêdê kp:aa too. Pi dyêédî yintómu yi yéli yi vy:o doo kwo, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. Kpîdî kpaapîkpaapî dmi yi mbwo yedoo ya, dpumo nkoo dmi kumo dnye tpyé dé, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê doo ya, nmî Mî mupwo yi kada dnyen:aa kwo, u ngwo dnye chaa kîgha dê. *

¹⁰ Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Nmî Yâpwo chaa kîgha koo. Apu, Pi yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. Apu, Sipi tp:oo u k:ii kópu ndîî ngmê d:uu ngópu, Setan kwulo y:oo a pwaa nmoo.

¹¹ Tpile tp:oo páádi knî y:oo nmî Mî a yina ngópu, kada pini myoy:a mê páádi knî y:oo a yina ngópu, enjel knî y:oo myedê yina ngópu. Kwodokwodom-biy:e k:ame u kwo ghê dniye, nmî Mî dnye chaa kîgha,

¹² apu, Nmî Yâpwo ntêñê nmo chaa kîgha, nmo chââchââ, myeno kwunokwuno. Apu, U pi ndîî, u nuw:o ndîî, u wêdêwêdê mye ndîî. Apu, U chaa

* ^{7:9:} Tpyuu 5:9

kîgha daanmî yé, chedê ngê daawa pyódu. Apu, Ndê kópu yila.

¹³ Kada pini ngmê a ka pój wo, a ka pê, Kî yéli kpídî kpaapíkpaapî dmi kélê ka ngeme, a ka pê, nangê lónté yéli, anyi da ndê dmi? *

¹⁴ Kwono, A lémi, lama ka tóó, daa a lama yéli. A ka pê, Kî yéli y:oo dono ndii dnya a vyimî dé, dêpê kede dniye. A ka pê, Yi kpídî dmi sipi tp:oo u wêê ngê a ghêe tumo, kpaapíkpaapî ngê u ngwo pyaa dniye. *

¹⁵ A ka pê, Yi kópu u l:êê dîy:o Chóó Lémi ngîma a wee, u yâpwo ghê, a ka pê, w:êenî mgidî vy:o a chaa kîgha ngópu. A ka pê, Nmî Mî ngê kóó k:oo wa kaa té, ye adî vyuwo.

¹⁶ A ka pê, Dómu ngê mèdaawa ngee té, mbwaa ngê myedaawa ngee té. A ka pê, Kââdî ndii vy:o mèdaadnyi m:ii, myedaawa dyênê té,

¹⁷ mu kópu u dîy:o sipi tp:oo ngê yinê adî yenê dé, yi kada wa ghê, ye adî vyuwo, dpuwó nuu mb:aa ye amînê kêma té, mbwááni n:ii ghê a t:a, y:i adnyin:aa ndanî. A ka pê, Yinté ye adîn:aa vyuwo, nmî Mî ngê yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té. *

8

Sipi tp:oo ngê chââ u l:ii piini u ngwo pwââ

¹ Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii piini pwââ, yélini mbóó p:uu nî módu, tumu dnye ya. Kââdî liy:aa n:êê ngmê, tumu dnye ya.

² Yi ngwo enjel pyudu nî módu, nmî Mî u ngîma dnye kwo. Dpuwo pyudu ye y:ângó.

* ^{7:13:} Tpyuu 7:9 * ^{7:14:} Mát 24:21 * ^{7:17:} Tpyuu 21:4; Njon 10:11; Psalm 23:2; Is 25:8

³ Enjel m:uu nî módu, nmî Mî ngîma mtyîmî nk:êenî têdê doon:aa kwo. Nkól ngê mtyîmî d:ââ kumu ngmêdo tpyé. Nmî Lémi ngê mtyîmî kuu ndîi u kwo ngmê y:ângo, kwo, Ala mtyîmî kuu dpî nk:êê ngi, a yoo yi ngêpê dmi mb:aamb:aa ngê u ngwo paa pyaa we.*

⁴ Nmî Mî ngîma doo kwo, yi mtyîmî doo nk:êenî. Dpudu doo koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi myedoo koko.

⁵ U kuwó dini ghi ngê enjel ngê mtyîmî d:ââ a y:ângo, mtyîmî nk:êenî u ndyuw:e puu dyuu k:oo ntôwo, dyámê mbêmê a pii ngê. Yi ngwo mwini dnye mbumu, lîmî doo kîlîkîlî, dnye ndîi yilî nî nyongo, têpê myedoo ghêdê.

Enjel knî y:oo dpuwo u ngwo wêê tumo

⁶ Yi ngwo enjel pyudu knî y:oo yi dpuwo pyudu knî a ngî tumo, yi wupî u l:êê dîy:o kumu mbee tumo.

⁷ Dini ghi n:ii ngê mwiyémwiyé enjel ngê u dpuwo wóó, ghêêpwima ntee tpile yilî dyámê mbêmê a ghay dniye, ndyuw:e wêê kwodonkwodo myedê ghay knopwo. Dyámê pee ngmê dyênê wo, woni pee dê daa dyênê knopwo. N:ii dyênê wo, ndê ngê kpî yi yintómu ma too, mbiye kuu mye ndîi.*

⁸ Dini ghi n:ii ngê enjel myomoni ngê u dpuwo wóó, mbu ntee tpile ngménî módu, ndyuw:e k:ii doo pîpî. Yi tpile nt:ee mî dyimê wo, ntii ghi mî dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, wêê ngê pyodo,*

* **8:3:** Tpyuu 5:8; 9:13; Ex 30:1-3

* **8:7:** Ex 9:23-26; Joel 2:30

* **8:8:** Ex 7:20-21

⁹ tpileni nt:ee a m:ii té u ngwo pw:oo dniye, nkélini y:i dnye mbêpê, mye dyênê dniye.

¹⁰ Dini ghi n:ii ngê enjel pyoloni ngê u dpuwo wóó, pudu ndî ngménî módu, pywápê k:ii doo pîpî. Mbóó p:uu a ghay wo, dyámê mbêmê mî dyimê wo. Yi dyámê pee u ngwo dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, mbwaa dyênê too, dpuwó nuu mye dyênê too.

¹¹ Yi mbwáani dmi ló ngê pyaa dniye, pi yilí u ngwo loko too. Yi pudu u pi, Ló.

¹² Dini ghi n:ii ngê enjel podoni ngê u dpuwo wóó, d:ââ kââdî, pudu knî yi k:ii, pee tp:oo dyênê dniye. W:êénî u ghi ngmê, kââdî dêpwo pil:apil:a, wo ghi woni dê yi kwo, doo pil:apil:a. Mgîdî vy:o myenté. Mgîdî ghi ngmê ngê d:ââ dêpwo dnyednye, pudu knî myedêdnye dnyednye. Woni ghi dê yi kwo d:ââ pudu knî dnye dnyednye.

¹³ U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, maalî mbóó p:uu tââ ngménî módu, doo mgalê. Dpodombiy:e doo mbumu, apu, Ayi! Ayi! Apu, Dyámê mbêmê tpémi. Apu, Dini ghi n:ii ngê wu enjel pyile knî y:oo yi dpuwo dmi wa wêê t:oo, nmyi ya d:ud:umbiy:e dono ngê wa pyódu. Apu, Ayi! *

9

Setan u ngwo a ghay wo

Luukî 10:17-18

¹ Dini ghi n:ii ngê enjel limoni ngê u dpuwo wóó, pudu ngménî módu, n:ii mbóó p:uu mwiyé mwo a ghay wo, dyámê mbêmê mwiyé mî dyimê wo.

* **8:13:** Tpyuu 9:12; 11:14

Kmêna dono mbwa k:oo kwéli dnye kwo, mgî k:oo, kené u kii yi pudu ngê a ngéêdî, kumu doo tpyé.

² Yi kené yi kpêmî ngê, dpudu ndîf u ménê a pwii wo, mbóó p:uu kee wo, kââdî dnyinté doo pil:apil:a, mbóó mgîdîmgîdî ngê pyodo.

³ Kpele ntee tpile yilî yi dpudu w:uu u ménê dyámê mbêmê a ghêpê dniye. Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi kpele ntee tpile kiye u ntââ ngê yinté mye pyaa dniye. *

⁴ Yi kada pini ngê mbiye ye kwódu ngê, kpî yi ye kwódu doo, nté wo yi wo ye mye kwódu too. Yepê, Yélini yi kêpa Yâpwo ndîf u chââ u l:ii daa t:a, dmyinê:aa kiyekiye dé.

⁵ Nmî Lémi ngê yi vyee ye kwódu ngê, ngmênê yi kiyekiye ye daa kwódu ngê, d:ââ limi pîdny:oo mgînî vyîmî. Mg:ee ngê pi ntee dpî kiye, ó té ngê pi ntee myoo kiye, yi dpudupudu mye yintoo.

⁶ Yi d:ââ limi knî yi k:oo, yélini adnyi kiyekiye dé, u yi y:e adî kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê doo u ntââ daawa pw:oo dmi. Adnyi mgînî vyîmî, ala kópu adnyi tpapê, awo, U yi nmo a kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê wa dêê dmi, daawa pw:oo dmi.

⁷ Pi knî y:oo l:êê u l:êê dîy:o hósi ntee dpî kpîlê t:oo, yi kpele dé yinté dnye kwo, hósi knî yi nâmô a ghê dniye. Yi mbodo dmi, pi mbodo ntee tpile dé, yi mbêmê kîdon dnye kwo, nkól ngê l:âmo tumo.

⁸ Yi mbodo yââ vyi ndîf dé, yi nyóó dmi mye ndîf dé, layóni nyóó dmi ntee dé.

⁹ Nkéli chêepî káped:ê yi yodo p:uu dnye ya. Yópu ndîf ntee dpo pwópu, yi kpele dé yi nûupee dmi yinté myednye dpudu.

* ^{9:3:} Ex 10:12,15

* ^{9:4:} Epeso 1:13-14; Tpyuu 7:3

10 Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi tpuu mye yinté dé, yoo u ngwo adnyin:aa kiyekiye dé, d:ââ limi knî yi k:oo.

11 Mgî k:oo kwéli a ndê dniye, yi ghi u kada pini ngê yi kpele dé yinê a dy:ââ too, yi king ngê a téó. Yi pini enjel dono ngê doo a ya, Hipîlu dnye ngê u pi Apadono. Kîdiki dnye ngê u pi Apoliyon, u nt:u kópu, Pi dyede pyu.

12 Wu nkîngê u kópu ngmê, mî miyó maadî kîyedê kwo. *

Nmî Lémi ngê pi knî ye l:êê u ngwo daa kwódu ngê

13 Dini ghi n:ii ngê enjel wononi ngê u dpuwo wóó, dnye ngmêni nyongo. Mtyîmî nk:êenî têdê n:ii nmî Mî u kada a kwo, dp:anê páádi knî yi kîlî ghê yi dnyeni yi kêténi a ndê wo.

14 Enjel wononi, n:ii ngê u dpuwo wóó, yi dnyeni ngê yi enjel ka kwo, Mbwaa ndîi n:ii Mbáilon kee wo, Yupîdétis, nmî Lémi ngê enjel dono páádi knî y:i wunê a kudu too. Kwo, Nyi pywálî té, dny:oon:aa dpodo.

15 Nmî Lémi ngê wunê a kudu too, apê, Yoo l:êê têdê ghêlî k:ii wa dyênê t:oo. Apê, M:aani n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, d:a ngmidi, myenté d:âmu n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, wéni n:ii ngê adnyin:aa dpodo, kââdî liy:aa n:ii ngê adnyin:aa dpodo, yi dîni ghi knî d:a ngmidi té. Apê, Dpodo kn:ââ dini ghi n:ii ngê wa chaa ngmê, dyámê mbêmê yoo wa chámê t:oo, yoo pyile ngê wa pyódu t:oo, yoo ngmê l:êê têdê wa vya ngmê, yoo woni dê daawa vya d:oo. Yi ngwo enjel wononi ngê yi enjel dono páádi

* **9:12:** Tpyuu 8:13

knî mî pywálî too. Yi dpodo kn:ââ chaa ngópu, lede yilî tp:oo témi tap l:êê têdê dy:ââ tumo.

16 Yi lede yoo hósi pyipwo dnyen:aa l:êê, yilî tp:oo témi tap. N:ii ngê a kp:aa too, a ka pê, my:oo yono yono, yono yono yono, yono yono y:a. (200,000,000)

17-18 Yi ngwo yi lede yoo nî m:uu too, káped:ê yi yodo p:uu dnye ya, mtyemtye dé, k:ii chii yââ k:ii ntee dé, myenté mbóó káami kîgha ngê ntee dpî pyódu, yinté dé. Layóni mbodo ntee a kwo, hósi knî yi mbodo yinté dnye kwo. Yi kwo ndê dóó dpudu kwodonkwodo dpodomby:e dnya a pyuwuwopywuwo, yoo u ngwo dnye nk:êénî dé. Yoo dyêêdî ngmê mî chedê ngópu, yoo woni dê daa vya dumo.

19 Yi hósi knî yi wêdêwêdê yi komo t:âmo doon:aa ya, yi tpuuwo myedoona:aa ya, mu kópu u dîy:o yi tpuu tpile pê ntee tpile dé, yi mbodo dmi myednye kwo, pi u ngwo dnye kiyekiye dé, u ngwo myednye pwopwo.

20 Yélini yi l:êê têdê daa pw:oo dniye, yi dono dêpê kuwo tumo. Kmêna ka ngêpê daa yé ngópu, k:omo yâpwo knî ye myednye ngêpê. Yi yâpwo dé yi chóó woni nkól ngê l:âmo tumo, woni silipê ngê l:âmo tumo, woni nkichi pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî ngê l:âmo tumo, woni yi pee ngê l:âmo tumo. K:omo tpile yi yâpwo dé daa vyuwo nyédi, dnye daa nyêmî ngópu, myedaa paambwi nyédi, ngmênê yi yéli y:oo a chââchââ tumo, ye a ngêpê nyédi. *

21 Yi dono daa yé ngópu, pi vyee nkwépinkwépi daa yé ngópu, pyââ ti mâtâ ti daa yé ngópu, kpaâ

* **9:20:** Tpyuu 16:9,11; 1 Kódin 10:20

myedaa yé ngópu, yi dono knî yi l:êê dîy:o tpéé kópu
myedaa vyi ngópu.

10

Njon ngê nmî Mî u puku pee u ngwo ndîi

¹ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, u wêdêwêdê ndîi. Mbóó p:uu a ndê wo, p:ââ p:ââ doo a wupwo. Nkalî too pee dmi u kpîdî ngê pyódu ngê, ntii ghi u pwo ngmêdoo kwo, kwôdo ng:oo dmi kââdî ntee tpile, yu dê ndyuw:e k:ii dpîmo dnyednye.

² Puku pee kumu ngmêdoo tpyé, daa kmongo ngmê. Dini ghi n:ii ngê a ghêpê wo, yu wéni peeni ntii mbêmê kââ, t:anê peeni dyámê mbêmê kââ.

³ Layóni dpodombyi:e ntee a kââ yédi, yi ngwo dpodombyi:e yinté ka wo. Yi ka wo, mwini pyudu knî y:oo u dnye dpodombyi:e a péli ngópu.

⁴ Nê, Yi kópu nî d:êê, ngmênê pi dnye mbóó p:uu ngmênî nyongo, a ka pê, Mwini pyudu knî y:oo kóponi dê vyi ngmê, nangê d:êê, tumu kópu ngê choo ya.

⁵ Enjel n:ii ntii dyámê yi mbêmê doo kwo, kóó wéni peeni mbóó p:uu kââ,

⁶ nmî Mî u pi ngê kpaa wo, apê, Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, myenté pini n:ii ngê mbóó dyámê l:âmo doo, ntii l:âmo ngê, tpileni yi ghê a pyede mye l:âmo too, apê, yi pini u pi ngê n:aa kpaa, apê, Chóó Lémi mêdaadî t:ââ,

⁷ ngmênê dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wa wuu, Chóó Lémi ngê u tumu kópu dyuu yi ngwo wa pywálî. Apê, Yi tumu kópu dyuu u komo kapî pyu knî ye wunê a vyi too, yélini p:uu dnya a dpodo.

⁸ Pini n:ii mbóó p:uu mwiyé a ka a mbwolo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Enjel n:ii ntii dyámê yi mbêmê a kwo, puku pee n:ii kumu a tpyé, kwulo nyinê ngépi.

⁹ Wod:oo yi enjel ka nî loo, kwono, Ye puku pee a ka a ki. A ka pê, A kôlê a ngépi, ma ngi. A ka pê, Ngwo mty:aamty:aa ngê a pyodopyodo, ngménê dîyo nga a dpudupudu kîgha.

¹⁰ Enjel kwulo puku pee yinî ngópu, nî ndûi. A kwo mty:aamty:aa ngê pyodo, y:aa nt:uu ngê, ngménê dîyo a km:oo dpudupudu kwólu.

¹¹ Yi ngwo a ka pê, Chóó Lémi u komo ntee nyoo a kapî, myombó mêchin:aa kapî. A ka pê, King knî yi p:uu chin:aa mbumu, yoo yilî yi p:uu myechin:aa mbumu. A ka pê, Yélini yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee myedaa ngmidi, yi yéli yi p:uu myechin:aa mbumu.

11

N:ii knî y:oo nmî Lémi u komo a kapî ngópu

¹ Nmî Lémi ngê kiyé a ka ngma a kpo, a ka pê, Chóó Lémi u ngomo angêndy:ââ, ye kiyé ngê u mti nyinê ngépi, kpêê yiyé têdê u mti myedo ngépi. A ka pe, Yi ngomo k:oo yélini a ngêpê té, dpo kp:aa ngi.

² A ka pê, Ngomo kuwa ghini n:ii mbwa kalê ngmê, u mti nangê ngee, mu kópu u dîy:o M:aa ngê yi ghi mgidî u yoo knî ye dê y:oo. A ka pê, P:aani n:ii u nuu u p:aa, ye myedê y:oo, m:ââ pyile n:êê m:uu yi p:aani yi yi yodo u maknopwo a tóó. *

* **11:2:** Luukî 21:24; Tpyuu 12:6; 13:5

³ A ka pê, Yi dini ghi ngê a komo kapî pyu dê u ntââ ngê ana a pyépi dê, m:ââ pyile n:êê m:uu pi knî ye a p:uu ntêne adpîn:aa danê. A ka pê, Kpîdî chaa ngmê dê yi kôlê adpî m:ii, yoo yi l:êê dîy:o adpî mbê, yewo, Tpêé kópu vyi yó, nmyi dono a kuwo tóó. *

⁴ Yi tpôdu nté kn:ââ olipi ntee tpile dê, myenté lam ntee tpile dê, n:ii dê dyámê u kada pini u ngîma a kwo mo. *

⁵ N:ii ka yi tpôdu a diya mo, u yi u ngwo a kwo, Nî vya dê, ndê dóó yi kwo dpo pwii, yi pini u ngwo dpî vya ngmê.

⁶ Ilacha ngê Chóó Lémi u wêdêwêdê mgîdî u yoo yi ngópu ntee a tpyó, yi tpôdu mye yinté dê, u ntââ ngê a tóó mo, mbóó ka dpî kwódu ngmê, kópu, Tpii kîdangê ghay, yed:oo d:uudpo ghay. U ntââ ngê mye tóó mo, dini ghi n:ii ngê u yi y:e adî kwo knomomê, Mgîdî u yoo nyi kpada té, ye Mósisi ngê Yichip tpémi ntee kpada too, yinté amye kpada t:oo. Mbwaa wêê kuu ngê wa pyôdu ngmê, kpadakpada u kópu yilî wamye d:uu ngmê. *

⁷ Kiye u tpile tp:oo n:ii mgî k:oo a pwii wo, yi tpôdu yi p:uu adî l:êê. Dini ghi n:ii ngê nmî Lémi p:uu danê machedê ngê wa pyôdu ngmê, yi tpile tp:oo yi pwo wa lê, wa vya dê. *

⁸ Yi Lémi p:aani n:ii kîdosi ñedê t:ee ngópu, yi ntóó dê kââ puu ghê yi p:aani adpî ya. Yi p:aani ndîi Sodom ntee p:aani ngê pyodo, myenté Yichip ntee p:aani ngê mye pyodo. Chóó Lémi ngê yi p:aani tpémi dnyinté daawa kpada té.

* **11:3:** Mak 6:7; Luukî 10:1 * **11:4:** Zech 4:11,14 * **11:6:** 1
Kings 17:1; 18:1; Njems 5:17-18; Luukî 4:25; 18:8 * **11:7:** Tpyuu 12:17; 13:1,7; 17:8

9 Wo pyile n:êê m:uu pi knî y:oo adnyi y:enê dê, adnyi yumuyumu dê, numo ka wa kwódu ngmê, yewo, Nangé kménê dê. Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi.

10 Yi tpódu yi pwopwo u l:êê dîy:o dyámê wope wope pi yintómu yi gha dmi mb:aamb:aa ngê wa pyódu, adnyi numo yeedeyeede, noko yewo, Kî tpódu y:oo mgînî vyîmî ndîi nmî pwo a kalê ngópu, ala ngwo dê pw:oo knî.

11 Yi kópu dé noo y:enê dé, yi wéni pyile knî n:êê m:uu chedê ngê pyaa dniye, Chóó Lémi ngê yi tpódu yi ménê ghê mêt yó, mêtê pyidu doo, ghêémî ghê knopwo. N:ii knî y:oo dnye y:enê dê, nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye.

12 Yi ngwo yi tpódu y:oo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu ny:ee ngópu, yepê, Al:ii a kee cho. N:ii knî ye dpîmo diya, yi ngópu mbóó p:uu kee knopwo, apê, Nkalî too pee dmi yi ménê ad:uu t:iy:e knî ó! **

13 Yi ngwo têpê dpodombiy:e doo ghêdê, yi p:aani pee ngmê vyâ, chêêpî ngomo y:i a vyóó dniye, pi pyud:o yono yono y:a vyâ, ngménê pee mêt chu daa vyâ. Yoo wo yéli nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye, yâpwoni mbóó p:uu wunê tóó, u wêdêwêdê ndîi ngê y:e pyodo.

14 Nkîngê u kópu myomoni machedê, pyoloni maadî chono kîyedê kwo. *

Enjel piini ngê u dpuwo u ngwo wóó

15 Dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wóó, mbóó p:uu yéli yi dnye dmi dpodombiy:e nî

* **11:12:** 1 Tes 4:16-17 * **11:12:** 2 Kings 2:11 * **11:14:** Tpyuu 9:12

nyongo, apu, Chóó Lémi ngê king yintómu yi d:aa
dmi da kââdî. Apu, Pini n:ii a ngmidi ngê, king ngê
myaa pyódu, dyámê wope wope pi yintómu yi kada
pini ngê dê pyódu, dye ghi yintómu adî y:enê dé,
chedê ngê daawa pyódu.*

¹⁶ Yi ngwo kada pini myoy:a mêt páádi knî y:oo
yi ya têdê dmi a kuwo tumo, nmî Mî ka kwodok-
wodombiy:e k:ame ghê dniye, dnye chaa kîgha,
kwo,*

¹⁷ Nmî Lémi, nmî Yâpwo ndêndê,
ngwêdêwêdê ntâkopádi.
Kwo, Ntênenê nye tóó,

dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya.
Kwo, Nmo kwunokwuno ngi,
mu kópu u dîy:o ngwêdêwêdê ndîi mbêmê

pi yintómu nyi yodo u maknopwo chi yé té. *

¹⁸ Kwo, Mgîdî u yoo nga a nod:enod:e nyédi,
ala ngwo ye u nkwo chi nod:e.

Kwo, Yélini pw:oo dniye,
ala yi kóté kîgha u dye ghi.

Kwo, Nuu u yoo, ngomo kapî pyu yoo,
ñmodo pyu yoo, n:ii knî y:oo a chââchââ ngi,
yi pywuu dmi ala ngwo ye nye yémî,
k:omo tpile yi pi dmi ndîi dé ó têdê dé.

Kwo, N:ii knî y:oo dyámê dnye dyede,
ala ngwo u nkwo nye dyede té.

¹⁹ Yi ngwo Chóó Lémi ngê u ngomo mbóó p:uu
kpêmî ngê, u yâpwo poki k:oo nî módu. Yi ngwo lîmî
dnye kîlîkîlî, mwini dnye mbumu, dnye ndîi yilî nî

* **11:15:** 1 Kódin 15:24-25; Dan 7:13-14 * **11:16:** Tpyuu 4:4,9-10

* **11:17:** Tpyuu 1:8; 20:11-13; 2 Kódin 5:10

nyongo, têpê doo ghêdê, ghêêpwima ndîi yilî myedê
ghay wo. *

12

Setan nmî Mî u yoo knî yi p:uu u ngwo doo l:êê

¹ U kuwó dini ghi ngê nyepênyepê u kópu mbóó p:uu ngménî módu. Pyââ ngménî módu, kpîdîni u mbwo doo ya, kââdî ntee tpile. D:ââ yu yodo dê yi maknopwo doo ya, pudu y:a mêmiyó knî y:oo mbodo a yina ngópu.

² Yi pyópu mbwili doo kwo, daa kêmakêma doo wupwo, u l:êê dîy:o doo mgînî vyîmî, myedoo kââkââ.

³ Nyepênyepê u kópu mbóó p:uu m:uu nî módu. Tópukada pââ ndîi ngménî módu, u wêdêwêdê ndîi, u pââ mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kîdon mbodo pyudu knî yi mbêmê ngmêngmênté doo kwo.

⁴ Mbóó p:uu ghi ngmê pudu woni knî tpuu ngê a gh:ay too, dyámê mbêmê mî dyimê dniye, mbóó p:uu ghi woni dê yi p:uu pudu dêpê gh:ay too. Pyââ u nkîgh:ê doo kwo, u yi u ngwo doo kwo, Tpémini a tpyuu, nî ma. *

⁵ Wod:oo yi pyópu tpamê wo, tp:ee ngmê tpyó, tpémini pi dyêêdî yintómu yi kada pini ngê wa pyódu, u nkichi pee kiyé kumu adî tpyé, yoo u ngwo adî y:enê dé. Chóó Lémi ngê yi tpémi tópukada ka dyé ngê, kwulo a pwââ, u p:o ñuwo, u che p:ââ pee ngê mî pyódu ngê. *

* **11:19:** Hipîlu 9:4 * **12:4:** 2 Pita 2:4; Njuda 1:6 * **12:5:** Psalm 2:9

6 Yi pyópu mbêpê wo, w:amî mbêmê wumê tóó, nmî Mî ngê u p:aa kwéli a gh:ii ngê. Yi u kwo wunê vyuwo, m:ââ pyile n:êê m:uu.

7 Dini ghi n:ii ngê yi pyópu mbêpê wo, l:êê ndîî mbóó p:uu ngma a pwaa ngópu. Enjel n:ii nmî Mî u yoo knî ye a vyuwo yédi, Maikel, u enjel knî yi k:ii, tópukada p:uu dnye l:êê, u enjel knî yi p:uu myednye l:êê.

8 Tópukada doo l:êê, u enjel yoo myednye l:êê, ngménê dêê dniye, doo u ntââ mbóó p:uu daapîdnya a ya.

9 Maikel p:uu y:oo dyámê mbêmê a kéké tumo. Yi tópukada, mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, u pi mye Dono u Kn:ââ. Dyámê wope wope pi yintómu yinê dpî dóó té. U enjel yoo yi k:ii dyámê mbêmê mî dyimê dniye. *

10 Yi ngwo mbóó p:uu dnye ndîî ngménî nyongo, apê, Ala ngwo nmî Yâpwo ngê u yoo kóó k:oo a kapî té, u wêdewêdê mbêmê yoo a y:enê té, pini n:ii a ngmidi ngê u pi ndîî ngê myaa pyódu. Apu, W:êénî mgîdî vy:o Setan nmî tîdê mbwó yoo yi p:uu a d:uu yédi, nmî Lémi ka dpo, Yi dono knî yi l:êê dîy:o chi kpadakpada dé, ngménê nmî Lémi ngê ala ngwo dny:ii kêdê d:ii. *

11 Apu, Nmî tîdê mbwó yoo u pwo dê lee dmi, mu kópu u dîy:o yi yikî dmi sipi tp:oo u pwo ghay wo, myenté u pi pi knî ye dnyen:aa tpapê, yi chóó yi p:uu dêdnye nuw:o, pwopwo p:uu myedêdnye nuw:o.

12 Apu, Nyââ, Nmî Lémi ngê pi dono dny:ii kêdê d:ii. Apu, Yi kópu u l:êê dîy:o yélini mbóó p:uu nmo

* **12:9:** Luukî 10:18; Gen 3:1; Tpyuu 20:2-3 * **12:10:** Njópi 1:9-11;
Zech 3:1

pyede, nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê dny:oo ya. Apu, Ngménê yélini dyámê mbêmê nmye pyede, ó nt:ee nmye pyede, dmyiné nkîngé, mu kópu u dîy:o Setan nmye dê lê, dnyinté doo nod:e wo, u lama a tóó, Daa ndíi la ghi tp:oo anî ya.

¹³ Dini ghi n:ii ngê tópukada u lama yaa wo, apê, Ala dyámê mbêmê da d:ii nê, pyópuni ngê tp:oo tpyó yi ngwo doo a kpêénî.

¹⁴ Ngménê nmî Mî ngê yi pyópu ñuupee dê kaa doo, maalî ntee a mbêpê, yinté mbêpê kwólu, u p:o w:amî mbêmê mî ta. M:ââ pyile n:êê m:uu nmî Mî y:i u kwo wunê vyuwo, doo u ntââ, tópukada u kwo daawa nî.

¹⁵ Yi ngwo tópukada kwené wo, t:ââ ntee tpile u kwo doo a mbêpê, apê, Yi pyópu paa t:âmo ngê.

¹⁶ Ngménê dêê wo. Têpê ngê yi pyópu ngópu, mye kwené wo, t:âmuni tópukada u kwo doo a mbêpê, têpê u ménê a ghê.

¹⁷ Wod:oo tópukada ka yi pyópu d:ud:umbiy:e diya wo, yi pyópu tp:oo módó tp:oo mââ woni knî ye loo, yi p:uu doon:aa l:êê. Yélini yi p:uu doon:aa l:êê, yi yéli y:oo nmî Mî u dêépî kópu dyuu a chââchââ tumo, Yesu u pi pi knî ye mye tpapê ngópu. *

13

Yélini Setan u wêdêwêdê mbêmê a l:êê nyédi

¹ U kuwó dini ghi ngê tópukada m:aa módu, ntii chedê doon:aa ya. Yi ngwo tpile tp:oo ngménî módu, ntii u ménê a kee wo. Mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kîdon dp:anê knî yi mbêmê ngmêngmênté doo

* ^{12:17:} Tpyuu 11:7; 14:12; 1 Pita 5:8

kwo. Chóó u chaa kîgha u pi dmi mbodo knî yi p:uu dnye ya, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîi u d:aa nê kââdî, u pi d:ud:umbiy:e nî dyênê. *

² Tpile tp:oo n:ii nî módu, lepîd ntee tpile, kóó yu mbeyê kóó kpâlî ntee tpile dé, komo layóni komo ntee tpile. Tópukada ngê u wêdêwêdê u kwo y:ângô, u pi ndîi u kwo mye y:ângô, kwo, Pi yintómu yi kada chi kwo, a pi mbêmê chi yenê dé.

³ Yi tpile tp:oo mbodo ngmê p:uu kwéli ndîi ngménî módu, nê, Wunê a vya ngópu, u ngwo pwene, ghê mê kele. Dyámê mbêmê tpémi yintómu yi nyepênyepê u kópu ngê pyodo, yi tpile tp:oo u kuwó ghê dniye.

⁴ Pi yintómu knî y:oo yi tpile tp:oo dnye chaa kîgha, apu, Kí tpile tp:oo u wêdêwêdê ló myentoo? Apu, N:uu ngmê u ntââ, p:uu adî l:êê? Tópukada myednye chaa kîgha, mu kópu u dîy:o yi kada yinê kââ.

⁵ Yi tpile tp:oo ngê Chóó Lémi u pi dyênê ngê, pi knî ye mye vyu, yepê, Yâpwo ndîi u d:aa d:a kââdî. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo daa kwódu ngê. Yi ngwo nê w:ee ngê, nê, Kí tpile tp:oo m:ââ pyile n:êê m:uu yoo yi kada a kwo.

⁶ Komo yi kpêmî ngê, nmî Mî p:uu doo peede tpapê, u p:aa p:uu doo peede tpapê, yélini mbóó p:uu a pyede, yi p:uu myedoo peede tpapê.

⁷ Nmî Mî u yoo knî yi p:uu doo l:êê, mbodo mudu y:i yaa wo, pi dyêêdî yintómu yi pwo mbodo mudu y:i myedoo ya, doo y:enê dé, yélini yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi,

* ^{13:1:} Tpyuu 12:3; 17:3,7,12

yi dyámê pee daa ngmidi. Yi kópu yilî nmî Mî ngê
yi tpile tp:oo ka daa kwódu ngê. *

⁸ Dyámê wope wope pi yintómu knî y:oo yi tpile
tp:oo adnyi chââchââ, ngménê yoo mu ngmidi, yi
yéli knî y:oo daadnyi chââchââ. Yi yéli nmî Mî ngê
ló dini a ngmidi too, dyámê pê ghélî k:ii daangê
l:âmo ngê, yi pi dmi yi ngwo a d:êê too. Sipi tp:oo
n:ii a vya ngópu, u puku yedê yi pi dmi a d:êê too,
ghê kamî y:oo wa a pyw:ee ngmê. *

⁹ N:ii yi ngópu dmi a pyede, ala kópu a ny:ee yó.

¹⁰ Yélini yi p:uu nmî Mî ngê dpî vyi, apu, Yesu u
l:êê dîy:o mbwa k:oo wa kee dmi, yi kópu daawa
têd:a, pi dono knî y:oo mbwa k:oo wa km:êê t:oo.
Myenté yélini Yesu u pi u l:êê dîy:o wa vya t:oo, yi
yéli nmî Mî u lama a kwo. Yi kópu daawa têd:a,
pi dono knî y:oo wa vya t:oo. Yi kópu u l:êê dîy:o
nmî Mî u yoo knî y:oo yi dono dny:oo a vyîmî dé, yi
nuw:o dmi nmî Mî p:uu ntênenê dny:oo kwo. *

¹¹ Tpile tp:oo m:uu nî módu, têpê u mênê a pwii
wo. Dp:anê miyó, têdê dê, sipi tp:oo dp:anê dê ntee
tpile dê, ngménê u dnye tópukada u dnye, u l:êê ghi
mye tópukada u l:êê ghi. *

¹² Mwiyémwiyé tpile tp:oo u pi mbêmê a dpodo,
dyámê mbêmê pi yintómu knî ye yipu, Tpile tp:oo
n:ii vya ngópu, ngménê u yimo mêt pyipó wo, yi
tpile tp:oo dmyinê chââchââ, u kwo myedmyinê
ngêpê.

¹³ Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî yi ngópu mb-
wudu yilî dpî chaa, ndyuw:e mbóó p:uu a ny:ee

* ^{13:7:} Tpyuu 11:7 * ^{13:8:} Tpyuu 3:5 * ^{13:10:} Tpyuu 14:12

* ^{13:11:} Mát 7:15

too, dyámê mbêmê dpî t:aa té. *

¹⁴ Tpile tp:oo mwiyéni u pi mbêmê yi mbwudu yilí dpî chaa, dyámê mbêmê pi yilí u ngwo dpî dóó. Yi kópu nmî Mî ngê u kwo d:uudpî kwódu. Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî ye yepê, Yâpwo u tpile ngmê l:âmo yó. Yepê, Tpile tp:oo n:ii taa ngê vya ngópu, ngménê daa pwene, yi tpile tp:oo ntee tpile ngmê l:âmo yó, u kwo dmyinê ngêpê.

¹⁵ Tpile tp:oo myomoni ngê yâpwo u tpile tp:oo u mênê ghê yó, dnye u mênê mye yó, kwo, N:ii n̄ga daachoo ngêpê knomomê, dpî vya ngi. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo myedaa kwódu ngê.

¹⁶ Tpile tp:oo myomoni pi yintómu knî ye mbwolo, yepê, Tpile tp:oo n:ii u pi ndîi, u l:ii nmyi kêpa dpî t:ee yó, ó nmyi wéni pee kéli knî yi p:uu myoo t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndîi dé ó têdê dé, ngménê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpî t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyo ndáápi yoo ó pinté yoo, k:omo tpile pi p:uu wop nmye dpodo té ó ndapî p:uu nmye dpodo té, ngménê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpî t:ee yó.

¹⁷ Yepê, N:ii p:uu yi l:ii daadî ya, doo u ntââ yi pini ngê tpile daawa pwila, myenté pi knî y:oo tpile u kwo daangmêwa pwila ngmê.

A tîdê mbwó yoo, n:ii knî y:oo yi tpile tp:oo u l:ii yi p:uu wa t:ee ngmê, u pi yi p:uu ayi d:êê ngmê. *

¹⁸ U pi p:uu dmyinê nuw:o. N:ii u mênê nuw:o a tóó, u nt:u kópu wa a w:ee. U pi d:êêd:êê alanté, wono yono y:a mêt wono y:a mêt wéni (666), u nt:u kópu, pi ntee pi.

* **13:13:** Mát 24:24; 2 Tes 2:9-10 * **13:17:** Tpyuu 14:9-11; 16:2; 19:20; 20:4

14

Sipi tp:oo u yoo u ngwo dnye wéti

¹ Yi ngwo sipi tp:oo nî módu, Saiyon mbwini mbêmê u yoo yilî tp:oo témi tap knî yi k:ii dnye kwo. Yélini yi k:ii dnye kwo, yintómu 144,000. Yi yéli yi kêpa u pi doo ya, u mî u pi myedoo ya. *

² Dnye ndîñ ngménî nyongo, mbóó p:uu a ndê wo. Mbwaa paa tââ ntee wunê dpudu yédi, mwini ntee a mbumu yédi, yi dnyeni mye yinté. Pi knî y:oo wéti u tpile ntee a vyee tumo, dnyeni n:ii nî nyongo, mye yinté.

³ Yélini nî módu, yintómu 144,000, nmî Mî u kada dnye kwo, tpile tp:oo páádi knî yi kada dnye kwo, kada pini yoo yi kada myednye kwo. Wéti kamî yi ngîma ngmêdnya a ng:éenî, doo u ntââ pi ngmê ngê daawa nd:o. Yi yéli nmî Lémi ngê Setan kwulo dyámê mbêmê a pwaa too.

⁴ Pi ngê u kpâm ntee d:uuwodê kuwo, kn:aa pyópu p:uu kêê d:uuwumê yé, yi yéli y:oo nmî Mî yinté dêpê kuwo ngópu, kn:aa yâpwo ka dêdnyen:aa ngêpê. Yi nuw:o dmi nmî Mî p:uu doo kwo, kn:aa dêpwo kwo. Sipi tp:oo kwéli doo lêpî, u kuwó dnye kwo. Dyámê mbêmê pi yintómu knî yi vy:o nmî Mî ngê yi yéli a ngî too, chóó u momu yoo ngê pyódu too, sipi tp:oo u yoo ngê mye pyódu too. *

⁵ Komodanê kópu yi komo t:âmo dêpê pwii wo, yi dono myedêpwo ya.

*Enjel pyile knî y:oo dyámê mbêmê tpémi ye mbwó
u ngwo yé ngópu*

* **14:1:** Hipîlu 12:22; Tpyuu 7:3-4; 3:12 * **14:4:** Epeso 5:27; Njems 1:18

6 Yi ngwo enjel m:uu nî módu, mbóó p:uu doo mgalê. Nmî Mî u kópu dyuu pi knî ye doo tpapê, kópuni dyuu wunê ntee doo a kwo, dye ghi yintómu yinté amyaa kwo, chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêédî yintómu knî yi l:êê dîy:o yi kópu dyuu doo tpapê, yélini yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi.

7 Dpodombiy:e ye doo mbumu, yepê, Chóó Lémi dmyinê chââchââ, myedmyinê chaa kîgha, mu kópu u dîy:o daa kêmakêma a kóté kîgha nmyo. Yepê, Mbóó dyámê yinê l:âmo doo, ntii mbwaa yinê mye l:âmo doo. Yepê, Ntênê dmyinê chââchââ.

8 Myombó enjel m:uu nî módu, mwiyéni doo yâmuyâmu, dpodombiy:e myedoo mbumu, apu, Mbáilon tpémi y:oo yoo ntee dyênê tumo, yoo m:uu ngê wo yéli yintómu yinté myaa dyênê t:oo. Pyââ ti mâtâ ti u mbwaa kuu yi ménê dê yé ngmê, ngménê yi yéli yi pi dmi daa kêmakêma wunê ghayghay. Yi pi dmi ndîñ ngê ntee doo ya, mêtadaa yinté, daa kêmakêma têdê ngê wunê pyodopyodo té.*

9 Enjel pyoloni ngê doo yâmuyâmu dê, dpodombiy:e myedoo mbumu, apu, Tpile tp:oo n:ii ntii u ménê a pwii wo, n:ii knî y:oo adnyi chââchââ, ó u yâpwo tpile adnyi chââchââ ó u l:ii yi kêpa adî ya ó yi kêê p:uu amyaa ya, *

10 apu, yi yéli Chóó Lémi ngê dpodombiy:e wa kpada té. Apu, Dpodombiy:e ye wa nod:e, yi kpadakpada u mbwaa wa nda ngmê. Apu, Chóó Lémi u enjel yoo yi ngópu, sipi tp:oo u ngópu,

* **14:8:** Tpyuu 18:2-3 * **14:9:** Tpyuu 13:11-17

ndiya adnyin:aa mgînî vyîmî. Apu, Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kûkñi ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê adnyin:aa mgînî vyîmî. *

¹¹ Apu, N:ii knî y:oo tpile tp:oo a chââchââ ngmê, ó u yâpwo tpile a chââchââ ngmê, ó u pi u l:ii yi p:uu dpî t:ee ngmê, apu, w:éénî mgîdî vy:o yi yéli ndiya adnyin:aa mgînî vyîmî. Apu, Ghê daadnyi vyîmî, ndé dpudu y:i adî koko, chedê ngê daawa pyódu.

¹² Apu, N:ii knî y:oo Chóó Lémi u dnye a nyêmî ngmê, Yesu ka a kélîmî té, dny:oo a vyîmî, yi tpile tp:oo kîngê châpu ngmê. *

¹³ Yi ngwo dnye ngménî nyongo, mbóó p:uu, a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê, Yélini Yesu ka dpodombiy:e ala ngwo a kélîmî té, u dî amîmê pw:oo dmi, yi yéli y:oo w:aa wa a pyw:ee ngmê. Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yinté a ka mye vyu, a ka pê, Ndê kópu yila. A ka pê, Yi dpodo wa yé ngmê, yi ghê vyîmî têdê wa lee dmi, yi Lémi ngê yi dpodo yi ngwo amî pwila. *

Njon ngê yoo mb:aa yi ghada u ngwo módu

Mátiyu 13:24-30,36-43

¹⁴ U kuwó dini ghi ngê nkalî too pee kpaapîkpaapî ngménî módu, pi ntee pini mbêmê ngmêdo ya. King ngê doo ya, kîdon mbêmê ngmêdo kwo, nkól ngê n:ii lâmo ngópu. Taa népwi ngmê kumu ngmêdo tpyé.

¹⁵ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo a pwii wo, yi pini ka dpodombiy:e mbwolo, kwo, Dyámê mbêmê witi yâpwo têdê kédê

* **14:10:** Tpyuu 19:20; 20:10,15; 21:8 * **14:12:** Tpyuu 13:10; 12:17

* **14:13:** Hipîlu 4:10

kyopwo. Kwo, Ñaa ala ngwo ñuw:o ngi, nyinê chepwe.

¹⁶ Nkalî too pee mbêmê pini n:ii doo ya, u taa yi ngwo dyâmê mbêmê dyîngô, u dpodo pyu yoo nté mgîpî têdê dy:ââ too, nté nt:u u kwo ghada ngópu.

Njon ngê yoo dono yi kpadakpada u ngwo módu

¹⁷ U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo mbóó p:uu myedê pwii wo, taa ñepwi ngmê kumu my:oodoo tpyé.

¹⁸ Enjel m:uu, n:ii ngê ndyuw:e a t:âât:ââ, mtyîmî nk:êenî têdê a ndê wo. Enjel woni ka dpodom-biy:e mbwolo, kwo, Dyâmê mbêmê wain kpê kédê kyopwo. Kwo, Ñaa ñuw:o ngi, wain kpê nyinê chepwe, kîgha mtyé dpo ghada ngi.

¹⁹ Wod:oo u taa dyâmê mbêmê dyîngô, wain kîgha mtyé a châpwo too, yi vyilêvyilê têdê d:ii too, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi d:ud:umbiy:e ye nod:e wo, u yi u ngwo doo kwo, D:ud:umbiy:e nî kpada té. *

²⁰ Yi vyilêvyilê têdê p:aa kuwa a tóó. Yi yéli yi wêê yilî y:i pwii wo, doo mbêpê ee, t:ââ k:ii doo a mbêpê, u mti, pi u ndy:ââ, yintoo t:ââm pââ ndîî, u dî chono dépwo ya. (300 km)

15

Kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî yi kópu dé

¹ Nyepênyepê u kópu ndîî u danêmbum m:uu ala, kópuni mbóó p:uu nî módu. Enjel pyudu yi danêmbum, n:ii knî y:oo yoo yi kpadakpada u mbwaa d:ââ pyudu a tpyé t:oo, Chóó Lémi yélini ye a nod:enod:e yédi, yi ngwo d:ud:umbiy:e wa kpada

* **14:19:** Mát 13:39-42; Tpyuu 19:15

t:oo, Chóó Lémi u nod:enod:e chedê ngê u ngwo amê pyódu ngmê. *

² Enjel yoo ghélí k:ii dípí m:uu too, yi ngwo ntii ntee tpile ngméní módu, kââyikuu yedoo kwo, ndê dóó u ménê dnye kwo. Yoo my:ooní módu, yélini tpile tp:oo ngê daa dyéñê too. Tpile tp:oo n:ii u pi wono yono y:a mê wonoy:a mê wéni (666), ala yéli u pwo lee dniye, u yâpwo tpile ka myedêdnye ngépê. Ntii ntee tpile u nkîgh:ê dnye kwo, nmî Mî chaa kîgha u l:êê dîy:o wéti u tpile dnye tpyé dé.

³ Dini ghi n:ii ngê nmî Mî u dpodo pyu Mósisi ngê Yisîlêli tpémi Yichip u ménê a pw:ii too, Ntii Mtyemtye mî ngmêe ngópu, yi ngwo ntee dnya a wéti, yélini nî módu, yinté myednye wéti. Sipi tp:oo u pi mbêmê nmî Mî dnye chaa kîgha, kópu,

Nmî Lémi, nmî Yâpwo,
ngwêdêwêdî ntâkopádi.

Kópu, Kópu ndîi n:ii nye d:uud:uu too,
nyepênyepê u kópu dé.

Kópu, Nyi pi dyêêdî yintómu yi king.

Kópu, Ngópu yîlî yintómu ndê kópu dé,
dono kópu choongmê d:uu ngê. *

⁴ Kópu, Nmî Lémi, pi yintómu knî y:oo adnyi chââchââ ngi,

mi mudu y:i adnyi kmîmî,
mu kópu u dîy:o nyi ntee pini daa m:uu a tóó,
nyi mu ngmidi Yâpwo ndêndê.

Kópu, Pi dyêêdî yintómu ŋgîma amî ghê dmi,
yi yi mbodo dmi ngê k:ame ŋga wa ghê dmi,
mu kópu u dîy:o dipi kn:aadi ngê,

* **15:1:** Tpyuu 15:6-7 * **15:3:** Ex 15:1; Tpyuu 16:7

pi yintómu knî y:oo ngópu dyuu mb:aa dê m:uu t:oó.

⁵ U kuwó dini ghi ngê nmî Mî ngê u yâpwo ghi ndêndê mbóó p:uu a ngópu a kpêmî ngê,

⁶⁻⁷ enjel pyudu y:i a pwii wo. Yi kpídî dmi kpaapîkpaapî dé, myednya a wuu mbele. Yi mbalêti dmi yi yodo p:uu dnye ya, nkól ntee tpile dé. Tpile tp:oo páádi knî n:ii nmî Mî u nkîgh:ê dnye kwo, ngmê ngê kpadakpada u mbwaa kuu pyudu ye y:ângó. Yi mbwááni d:ââ pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo. Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, u nod:enod:e u mbwaa kuu yi ntówo too.

⁸ Yi ngwo nmî Mî u wuu ndîí ngê pyodo, u wêdêwêdê ndîí ngê mye pyodo. Yi kópu dê yi l:êê dîy:o u yâpwo ghi k:oo dpudu ndîí ngê pyodo, kóó a ngéédî. Nê w:ee ngê, nê, Doo u ntââ pi y:i daawa kee, u dî wéni n:ii ngê enjel pyudu knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî dyámê mbêmê wa a pii t:oo.

16

Enjel knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî u ngwo a pii tumo

¹ Yi ngwo nmî Mî u dnye ndîí yâpwo ghê nî nyongo, enjel pyudu knî ye yepê, A nod:enod:e u mbwaa kuu dyámê mbêmê nyinê pii tóó.

² Mwiyémwiyé enjel ngê u mbwaa kuu dyámê mbêmê mînê pii ngê. Yi ngwo yélini yi p:uu tpile tp:oo dono u l:ii yi p:uu doo ya, u yâpwo tpile ka myednye ngêpê, yi yéli yi p:uu lââ yili ghê wo, mgînî vyîmî ndîí a pyw:ee ngópu. *

* **16:2:** Ex 9:10; Tpyuu 13:11-17

³ Enjel myomoni ngê u mbwaa kuu nt:ee mînê pii ngê, wod:oo ntii mbwee ntóó u wêê kuu ngê pyodo, ntii ménê tpile yilí n:ii a m:ii, yintómu pw:oo dniye. *

⁴ Enjel pyoloni ngê u mbwaa kuu mbwaa knî yi paa a pii ngê, dpuwó nuu knî yi kwo myedê pii ngê, wêê kuu ngê pyaa dniye.

⁵ Enjel m:uu u dnye nî nyongo, n:ii ngê mbwaa a t:âât:ââ té. Nmî Mî ka kwo, Nmî Yâpwo, nténê nye tóó, dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya. Kwo, Choo kn:aadi ngê, yoo nténê chi kpada té.

⁶ Kwo, Nyoo a vya tumo, ngomo kapî pyu yoo myedê vya tumo, yi wêê a pw:ii tumo. Kwo, U p:o chi yé, yi ntââ dmi nténê ye che vy:u, yi mbwaa wêê ngê chi pyódu, vyîlo ye ndanî ngmê. *

⁷ Yi ngwo mtyîmî nk:êenî têdê dnye ngménî nyongo, nmî Mî ka kwo, Nmî Lémi, nmî Yâpwo, ngwêdêwêdê ndîi. Kwo, Choo kn:aadi ngê, nténê nyinê ntââ vyîmî. *

⁸ Enjel podoni ngê u mbwaa kuu kââdî mbêmê a pii ngê, u kîikîi ndîi ngê pyódu ngê, yoo yi pââ u ngwo nk:êê too.

⁹ Kââdî ngê yélini nk:êê ngê, nmî Mî p:uu dnye peede tpapê, mu kópu u dîy:o u kópu mbêmê dnye mgînî vyîmî. Dono u maa dêpê kuwo ngópu, u pi myedêdnya a kmîmî. *

¹⁰ Tpile tp:oo dono ngê u yoo kwéli doo y:enê, enjel limoni ngê u mbwaa kuu y:i mînê pii ngê, yi ngwo mgîdî y:i a ghay wo. Tpile tp:oo dono, u yoo knî yi k:ii, mgîdî vy:o dnye m:ii, mgînî vyîmî ndîi a

* **16:3:** Ex 7:17-21 * **16:6:** Tpyuu 17:6; 18:24 * **16:7:** Tpyuu 19:2 * **16:9:** Tpyuu 9:20-21

pyw:ee ngópu, yi kpéngi ti dmi kelekele dnye paa.
*

¹¹ Yâpwoni mbóó p:uu wunê tóó, p:uu dnye peede tpapê. Lââ n:ii yi p:uu dnye kwo yi l:êê dîy:o, mgînî vyîmî ndîî a pyw:ee ngópu, ngménê yi dono dêpê kuwo tumo.

¹² Mbwaa ndîî n:ii Mbáilon kee wo, Yupídétis, enjel wononi ngê u mbwaa kuu y:i mînê pii ngê. Yi mbwááni yono wo, lede yoo yi maa u ngwo a yó. Kââdî kwéli wunê koko, king yoo n:ii y:i wunê pyede, yi lede yoo yi k:ii yi maa u ngwo a yó.

¹³ Yi ngwo kma tupwótupwó pyile nî módu. Tópukada u kwo ngma a pwii wo, tpile tp:oo dono u kwo myomoni a pwii wo, yi tpile tp:oo u komo kapî pyu u kwo pyoloni a pwii wo.

¹⁴ Yi kma pyile knî, Setan u kmêna dono yoo. U wêdêwêdê mbêmê kópu ndîî yilî dpî d:uu ngmê, dyámê wope wope king knî ye dpî lee dmi. Yâpwoni u wêdêwêdê ndîî u wo ndîî dini ghi n:ii ngê wa d:ii, yi kmêna knî y:oo king yoo yi mbodo dmi wa vyuwo t:oo, kwodonkwodo wa a danê t:oo, Yâpwo ndêndê p:uu adnyi l:êê.*

¹⁵⁻¹⁶ Kwéli adnyi l:êê, Hipîlu dnye ngê u pi Amakedon.

Nmî Lémi u kópu ala. Apu, Kpáápi k:ii wanî t:aa. Apu, N:ii ngê adî t:âât:ââ nê, u kpídî knî ye mb:aamb:aa ngê adî vyuwo, dini ghi n:ii ngê anî t:aa, yi pini ngê w:aa ndîî wa a pyw:oo, yoo yi ngópu kn:ââ mbwii daadî paa, mywene u ngwo daawa ghê. *

* **16:10:** Ex 10:22 * **16:14:** 1 Tim 4:1; Tpyuu 19:19 * **16:15-16:**

1 Tes 5:2; Tpyuu 3:3; Luukî 12:37-40

17 Enjel piini ngê u mbwaa kuu yélî vyââ yi kôlî a pii ngê. Yi ngwo nmî Mî u dnye yâpwo ghê nî nyongo, apê, Machedê. *

18 Yi ngwo lîmî dnye kîlîkîlî, mwini dnye mbumu, têpê dpodombiy:e doo ghêdê. Kn:ââ nmî Mî ngê yoo mwo a l:âmo ngê, nkoo nmo, têpê dpodombiy:e yinté doongê ghêdê mbê wo. Kópuni nî módu, yini ndîi. *

19 P:aa ndîi d:ud:umbiy:e dyênê wo, pee pyile ngê pyodo, dyámê wope wope p:aa yintómu mye dyênê dniye. P:aani n:ii dono Mbápiron, nmî Mî u nuwo dépê kuwo wo. Yi yéli ye u nod:enod:e u mbwaa kuu y:ângo, nda ngópu. *

20 Dyámê w:uu yintómu anyi pwiyé dniye, mbu mbodo yintómu anyi mye pwiyé dniye.

21 Chéêpî ndîi mbóó p:uu dnya a ghayghay, yi dîngîdîngî limoy:a. Yoo dono yi mbêmê dnye dyimêdyimê, u l:êê dîy:o nmî Mî p:uu dnye peede tpapé, mu kópu u dîy:o dpodombiy:e dnye mgînî vyîmî. *

17

Dono kópu n:ii knîy:oo yoo dpo lvêêdî t:oo, yi kópu dyuu

1 U kuwó dini ghi ngê enjel a ka ngma a loo, n:ii ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmêdo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Mââ ti módu ndîi u kpadakpada nga nînê kêmakêma. A ka pê, p:aani n:ii mbwaa yîlî yi nkîgh:ê a tóó, yi pyópu u pi ndîi ngê y:i a tóó.

* **16:17:** Tpyuu 16:1 * **16:18:** Tpyuu 8:5 * **16:19:** Tpyuu 14:8,10 * **16:21:** Ex 9:24; Tpyuu 16:9,11

² A ka pê, Dyámê wope wope king yintómu u maadî a wee, myenté mgîdî u yoo u maadî mye wee. A ka pê, Yi kópu mbwaa k:ii ye yipê wo. *

³ Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê w:amî ndîi mbêmê ñuw:o noo. Y:i pyââ ngménî módu, tpile tp:oo pyipwo doo ya. Yi tpile tp:oo mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. U chaa kîgha u pi dyuu p:uu dnye ya, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîi u d:aa nê kââdî, u pi d:ud:umbiy:e nî dyênê. *

⁴ Yi pyópu chaa módu, mb:aamb:aa ngê kpîlê wo, u kpîdî mtyemtye dé, yi pywuu ndîi dé. U kpile u tpile dé yi pywuu dmi mye ndîi dé. Woni nkól ngê l:âmo tumo, woni kêmê pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpí pee mb:aa ngê l:âmo tumo. Kapî kumu ngmêdo tpyé, n:ii nkól ngê l:âmo ngópu. Dono yilî yintómu yi kapî k:oo dnye ya, u mââ ti u kópu dé, kópu tupwótupwó dé yi k:ii, y:i myednye ya.

⁵ Yi pyópu kêpa u pi nî módu, Mbáilon. Mgongo ntee kópu, u nt:u kópu, pyââ ti mââ ti u kn:ââ, dono yilî yintómu yi kn:ââ.

⁶ Yi pyópu ngê mbwaa ndâ, ghétighéti têdê nî módu. Mbwáani n:ii ndâ, nmî Mî u yoo yi wêê, n:ii knî y:oo Yesu daa mb:ii ngópu, u l:êê dîy:o pi knî y:oo vya tumo. *

Dini ghi n:ii ngê nî módu, ghê d:ud:umbiy:e a ménê ghipé wo.

⁷ Enjel ngê a ka pê, Lukwe dîy:o ghê ménê dê ghipé? A ka pê, Kî pyópu u nt:u kópu ñga n:aa tpapê,

* **17:2:** Tpyuu 18:3 * **17:3:** Tpyuu 13:1 * **17:6:** Tpyuu 18:24

tpile tp:oo n:ii mbêmê a tóó, u nt:u kópu nga myinî tpapê, tpile tp:oo n:ii mbodo pyudu, dp:anê y:a.

⁸ A ka pê, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mèdaa tóó, dîy:o mgî k:oo wa a kee, u kuwó dini ghi ngê nmî Lémi ngê amî dyênê. A ka pê, Nmî Mî ngê dyámê pê ghêlî k:ii dêpê l:âmo ngê, pi knî ngmê yi pi dmi yi ngwo u puku yedê a d:êê too, apê, Dîyo ghê kamî ye wanî y:oo, ghéni n:ii chedê ngê daawa pyódu. A ka pê, Yélini yi pi dmi yi puku yedê dêpê d:êê too, yi tpile tp:oo ayi m:uu ngmê, yi nyepênyepê u kópu ngê wa pyódu, awo, Lonté kópu ndîi ngma ala. Awo, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mèdaa tóó, dîyo amê t:aa. *

⁹ Enjel ngê a ka pê, Nuw:o ndîi knomomê, ye ala kópu mb:aamb:aa ngê nyinê wopwe. A ka pê, Yi tpile tp:oo mbodo pyudu knî, yi nt:u kópu, kpâpu pyudu knî. A ka pê, Loma kpâpu pyudu knî yi mbêmê a tóó. A ka pê, Yi kpâpu pyudu knî yi mbêmê yi pyópu a tóó. A ka pê, Tpile tp:oo mbodo pyudu knî yi nt:u kópu m:uu a tóó, king pyudu.

¹⁰ A ka pê, Limi dê pw:onu, wononi a tóó, piini doongê ta. A ka pê, Dini ghi n:ii ngê wa t:aa, daa ndîi la ghi tp:oo king ngê adî ya.

¹¹ A ka pê, Tpile tp:oo n:ii wunê doo a ya, ala ngwo mèdaa tóó, u nt:u kópu mye yinté, king pyudu knî yi woloni, nmî Lémi ngê wamye dyênê.

¹² A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii p:uu chi m:uu té, yi nt:u kópu, king y:a. A ka pê, Doongê taa dniye. A ka pê, Dyámê pee y:a knî yi mbêmê yoo yi kada adnyi kwo, daa dye ghi daadîi tpile tp:oo u k:ii yi pi dmi ndîi ngê adnyi ya.

* ^{17:8:} Tpyuu 13:8

13 A ka pê, Yi pini y:a knî yi nuw:o ngmidi ngê adî ya, tpile tp:oo ka yi wêdêwêdê wa y:ee ngmê, yi pi knî yi mbêmê adî dpdo.

14 A ka pê, Sipi tp:oo p:uu adnyi l:êê, ngmênê yi pwo wa lê, wa vya té, mu kópu u dîy:o vyîlo yi Lémi ndêndê, king yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. A ka pê, Sipi tp:oo p:uu u yoo amyidnyi ya, yélini wunê a ngmidi too, kóó k:oo kaa too, u dnye ntênenê a nyêmî ngópu. *

15 Enjel ngê a ka pê, Mbwááni n:ii chi m:uu té, yi nt:u kópu ñga n:aa tpapê. A ka pê, Mbwááni n:ii knî yi nkîgh:ê yi pyópu a tóó, yi nt:u kópu pi yilî tp:oo témi tap, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi.

16 A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii chi m:uu té, yi tpile tp:oo u k:ii, dîyo yi pyópu ye wa diya, tpile yilî n:ii u ngópu a tóó, wa t:âmo t:oo, u kpîdî u mbwo wa a ngee t:oo, kn:ââ mbwii wa yé ngmê, mbyuu wa ma ngmê, dînê dyuu ndiya wa kéé ngmê. *

17 A ka pê, Yi pyópu yinté wa dyênê ngmê, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê kópuni wunê a vyu, yi ngwo wa ntiye ngmê. A ka pê, Nyââ, yi nuw:o dmi ngmidi ngê wa pyódu ngmê, yi wêdêwêdê tpile tp:oo ka wa y:ee ngmê, u dî Chóó Lémi u kópu dyuu wa ntiye ngmê.

18 Enjel ngê a ka pê, Pyópuni chi m:uu, u nt:u kópu, p:aani n:ii u pi ndû. A ka pê, Yi p:aani u king dyámê mbêmê king yintómu yi pwo a tóó.

18

Lvêê kpî té u kwee châpwo

* **17:14:** Tpyuu 19:11-16,19-20

* **17:16:** Tpyuu 18:8

¹ U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu nî módu, mbóó p:uu a ndê wo, p:âáp:ââ doo a wupwo. U pi d:ud:umbiy:e ndîî, dyámê wope wope u wuu ndîî kéé ngê.

² Dpodombiy:e mbwolo, apê, P:aani n:ii u pi ndîî Mbáilon, da pw:oo ngmê. Apê, Ngomo dê dyênê t:oo, pi y:i mèdaa téó. Apê, Kmêna mbwee dono yoo ala ngwo y:i a pyede. Apê, Ñmê dono, n:ii tupwótupwó dé, y:i a m:ii té.

³ Apê, Yi p:aani mye mââ ti módu ndîî. Apê, Pyââ ti mââ ti u mbwaa kuu dyámê mbêmê pi yintómu knî yi ménê wunê a yó. Apê, Yi kópu u l:êê dîy:o ala ngwo yi pyópu dê vya ngmê. Dyámê mbêmê king yoo u maadî dnye kwo. Apê, Yi pyópu tpile yilî yi mb:aami, n:ii knî ye tpile yilî doo pywupwi dé, ndáápi ngê u ngwo pyaa dniye.

⁴ Yi ngwo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu nî nyongo, apê,

A yoo ndêndê, yi pyópu a kuwo yó,
yi p:aani u ménê a pwii dmyeno.

Apê, U dono kópu nangmê d:uu,
ntee adî mgînî vyîmî,
kminté yinté amyenmyi mgînî vyîmî.

Apê, Chóó Lémi ngê yi pyópu ntênenê wa kpada,*

⁵ mu kópu u dîy:o u dono u pwo mye u pwo a téó,
u dî mbóó p:uu wumê téó ó!

U dono yilî Chóó Lémi u nuwo daawa a kuwo
dmi,
ntênenê wa kpada.

⁶ N:ii knî y:oo yi pyópu dyênê ngópu, yi yéli ye
yepê,

* **18:4:** 2 Kódin 6:17

Yi pyópu ngê a yoo ntee dyênê ngê,
 yinté u nkwo myoo dyênê yó,
 ngménê dpodombiy:e dpî dyênê yó.
 Yepê, Kpadakpada u mbwaa kuu n:ii a yoo knî
 ye y:ângô,

yinténi miyó u kwo myoo y:ee yó. *

⁷ Yepê, U pi ndîi ngê ntee chóó pyódu ngê,
 yinté dpî mbê kalê yó.

Yepê, Tpile u mb:aami ngê ntee dpîmo a ya,
 yintoo kpadakpada u kwo myeyuu y:ee yó.

Yepê, Yinté dpî kpada yó,
 mu kópu u dîy:o u gha vy:o dpo,
 Nê kwin ngmê, d:aa kuknwe,
 pi ngmê u l:êê dîy:o daanî yii.

⁸ Yi kópu u l:êê dîy:o wo mu ngmidi ngê u kpadak-
 pada u mbwaa kuu yintómu wa nda té. Dómudómu
 wa a pyw:oo, adî yii, amye pw:onu, ndê ngê wa ma,
 mu kópu u dîy:o n:ii ngê wa kpada, nmî Lémi Chóó
 Lémi, u wêdêwêdê ndîi.

⁹ King n:ii u maadî dnye kwo, u k:ii mb:aamb:aa
 ngê myednya a ya, dini ghi n:ii ngê ndê ngê yi
 pyópu adî pîpî, dpudu adnyi y:enê, yi ngwo adnyi
 mbê, amyednyi yii. *

¹⁰ Pyópuni mââ ti módu, mye p:aa ndîi ngmê, u pi
 Mbáilon. Yi p:aani wa a kuwo ngmê, daa chono
 adnyin:aa kwo, u kpadakpada u l:êê dîy:o adnyi
 nkîngê. Adnyi mbê, awo, Ayi, Mbáilon. Awo, U pi
 ndîi ngê a tóó, u yoo yi wêdêwêdê ndîi, ngménê ala
 ngwo da ghay dmi, yi kpadakpada u mbwaa kuu
 límîlímî ngê dê nda ngmê.

* **18:6:** 2 Tes 1:6 * **18:9:** Tpyuu 19:2-3

11 Yi p:aani tpémi y:oo n:ii knî ye tpile yilî dnyimo pywupwi dé, amyednyi mbê, mu kópu u dîy:o pi knî y:oo tpile ye daamuwa pwila ngmê.

12 Pi ngmê ngê nkól ye daamuwa pwila, silîpê ye daamuwa pwila, chêêpî pee mb:aa ye daamuwa pwila, kêmê pee ye myedaamuwa pwila. Pi ngmê ngê kpîdî mb:aa ye daamuwa pwila, kpaapîkpaapî dé ó mtyemtye dé ó n:ii yi pywuu dmi ndîî dé. Pi ngê l:âmo ngmê u tpile ye daamuwa pwila, mywápê pee ngê l:âmo ngmê dé ó pywopwo dp:anê ngê l:âmo ngmê dé ó nkichi pee ngê l:âmo ngmê dé ó chêêpî kpaapîkpaapî ngê l:âmo ngmê dé. Adnyi mbê, mu kópu u dîy:o yi tpile yilî yi l:êê dîy:o ndapî ndîî keé ngópu, ngménê pi ngmê ngê ye daawa pwila té.

13 Yi p:aani tpémi y:oo mtyîmî ntee tpile dnyimo pywupwi, tpileni tuu mb:aamb:aa dnyimo pywupwi dé, pîdánkinsens dnyimo pywupwi, mêtê myednyimo pywupwi, ngménê mèdaamuwa pwila ngmê. Wain mèdaamuwa pwila ngmê, olipi wulu mèdaamuwa pwila ngmê, witi mèdaamuwa pwila ngmê, kpo mèdaamuwa pwila ngmê, pudumakó sipi hósi mèdaamuwa pwila t:oo, chádiyót mèdaamuwa pwila t:oo, wop dpodo pyu yoo mèdaamuwa pwila t:oo.

14-15 N:ii knî ye yi tpile yilî mwiyé dnyimo pywupwi dé, yi yéli ndáápi ngê u ngwo pyaa dniye. Yi yéli daa chono adnyin:aa kwo, yi kpadakpada u l:êê dîy:o adnyi nkîngê, adnyi mbê, amyidnyi yii, yi p:aani tpémi ye yewo, Ayi. Yewo, Nmyi nuu u tpile dé chedê ngê dê pyaa dmi, nmyi chaa u tpile dé chedê ngê myaa pyaa dmi, anyi myaa pwiyé dmi.

16 Yewo, Ayi. Yewo, Kî p:aani tpémi. Yewo, Ch:am ndîi ngê nmyee a ya. Yewo, Yi ch:am ngê ndapî ndîi dpîmo kéké, kpîdî mb:aa u ngwo dpîmo pywupwi dé, woni kpaapîkpaapî dé, woni mtyemtye dé. Yewo, Yi pyópu ngê kpile u tpile mb:aa dé u mbwo dpîmo t:emî dé. Yewo, Woni nkól ngê l:âmo tumo, woni kêmê pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî pee mb:aa ngê l:âmo tumo.

17 Yewo, Yi tpile yilî lîmîlîmî ngê chedê ngê dê pyaa dmi.

Yélini nkéli k:oo a dpodo té, yi ngwo nî m:uu too. Tpiipi yoo nî m:uu too, paambwi pyu yoo my:aa m:uu too. Daa chono dnyen:aa kwo,

18 dpudu yi ngópu doo a koko. Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Kî p:aani u pi ndîi, u nkîgh:ê yintoo p:aani daamu a tóó.

19 Dnye mbê, dpodombiy:e myednye yii, apu, Ayi. Apu, Kî p:aani u pi ndîi. Apu, Yélini yi k:ii ntii mbêmê nmo dpodo té, yi p:aani tpémi y:oo tpile yilî nmo dnye pywupwi dé, ngménê yi tpile yilî lîmîlîmî ngê chedê ngê dê pyódu.

20 Yélini mbóó p:uu wunê pyede, nmî Mî u yoo yi k:ii, komo kapî pyu yoo yi k:ii, dyépi yoo mye yi k:ii, nmyi gha dmi mb:aamb:aa ngê dny:oo ya. Yi p:aani tpémi y:oo kópuni dono nmye dnya a d:uud:uu dé, nmî Mî ngê nmyi ntââ dmi dpodombiy:e ye da vy:u.

21 Enjel tââkpaa yi ngwo ngménî módu, chêêpî kpiyé ngmê dnyinê ngê, nt:ee a kéké ngê, apê, Chêêpî kpiyé nt:ee dpodombiy:e ntee dî kéké, Mbáilon dpodombiy:e yinté wamye dyênê, pi ngê mèdaamuwa m:uu.

22 Apê, Yi p:aani tpémi mēdaadnyi wéti, yi wéti u tpile mēdaadnyi vyee dé, nkéli dpuwo mēdaadnyi wupî dé, nkéli mbywuu pââ myedaadnyi wupî dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:i mēdaadnyi dpodo. Apê, Km:ii ch:iich:ii u dnye pi ngê y:i mēdaamuwa ny:oo.

23 Apê, Yi p:aani lam mēdaadî pîpî. Apê, Yoo y:i mēdaadnyi yééyéé, dnyengi dnyeng:aa y:i myedaadî kwo. Apê, Dyámê wope wope, pi knî y:oo yi p:aani u ndáápi yoo dnyimo chââchââ dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pipi kópu knî yi mbêmê pi yilî dnyimo dódó dé.

24 Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pi yilî via ngópu, Yâpwo ndîi u komo kapî pyu yoo via tumo, u yoo yilî mye via tumo.

19

Mbóó p:uu u ngwo dnye wéti

1 U kuwó dini ghi ngê mbóó p:uu pi yilî yi dnye dmi ndîi nî nyongo, nmî Mî dnye chaa kîgha, apu, Nmî Yâpwo chaa kîgha koo.

Apu, Nmî Yâpwo ngê u yoo kamî ngê dê pyódu té,
kóó k:oo dê kaa té.

Apu, U pi ndîi, u wêdêwêdê mye ndîi.

2 Apu, Yoo dnyinté daa kóté kîgha too,
pi dono knî ye ntââ ntêñê dpo vy:u.

Apu, Mââ ti módu ndîi,
n:ii ngê dono u mbwaa kuu pi dyêêdî yintómu
yi ménê yó,

nmî Yâpwo ngê d:ud:umbiy:e dê dyênê.

Apu, Dê dyênê,
mu kópu u dîy:o u dpodo pyu yoo yinê a via
too.

Apu, Yi ntââ dmi ntêñê da vy:u. *

³ Myombó dnye chaa kîgha, apu,
Nmî Yâpwo chaa kîgha koo.

Apu, Yi pyópu u kpadakpada u ndê dpudu adî
koko,

chedê ngê daawa pyódu. *

⁴ Yi ngwo kada pini myoy:a mêt páádi, tpile tp:oo
páádi knî yi k:ii, nmî Mî ka kwodokwodombiy:e
k:ame ghê dniye, apu, Yinté choo ya. Apu, Nmî
Lémi chaa kîgha koo. *

⁵ Chóó Lémi kwéli doo ya, pi ngmê u dnye y:i nî
nyongo, apê,

Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo.

Apê, Nmî Lémi dmyinê chaa kîgha.

Apê, N:ii knî y:oo a chââchââ ngópu, a dnye ny:ee
yó.

Apê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndîî dé ó têdê dé,
ngmênê dmyinê chaa kîgha.

Sipi tp:oo ngê u yémî p:uu u ngwo wa a y:oo

⁶ Yi ngwo pi yilî yi dnye dmi nî nyongo, t:ââ
pââ ndîî ntee wunê dpudu yédi, mye yinté. Mwinî
dpodomby:e ntee a mbumu yédi, yi dnye dmi mye
yinté. Apu,

Chóó Lémi chaa kîgha koo,
mu kópu u dîy:o nmî Lémi, nmî Yâpwo,
king ndîî ngê dê pyódu,

u wêdêwêdê mu daa mu tp:ook:omo. *

⁷ Apu, Nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê pyaa we,
w:aa myedê pyw:ee koo.

* **19:2:** Tpyuu 6:10 * **19:3:** Tpyuu 14:11 * **19:4:** Tpyuu 4:9-11

* **19:6:** Tpyuu 11:15-18; 14:2-3

Apu, Chaa kîgha koo,
 mu kópu u dîy:o sipi tp:oo ala ngwo a yééyéé,
 u yémî p:uu ngê yééyéé u kpídî dmi u mbwo dê
 t:oo,

u yoo knî yi k:ii ngmidi ngê a pyodopyodo té. *

⁸ Apu, Kpídîni u mbwo dê t:oo,

Chóó Lémi ngê u kwo dê y:oo.

Apu, Yi kpídî dmi kpaapîkpaapî dé,
 tupwó yi p:uu daa t:a.

(Yi kpídî dmi kpaapîkpaapî dé yi nt:u kópu, kópu
 mb:aa n:ii nmî Mî u yoo knî y:oo a d:uud:uu tumo.)

⁹ Enjel ngê a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê,
 Sipi tp:oo ala ngwo a yééyéé. A ka pê, Chóó Lémi
 ngê yélini yi kmaapî têdê a dóó kalê too, yi yéli y:oo
 w:aa wa a pyw:ee ngmê. A ka pê, Chóó Lémi ngê
 yi kópu dyuu ndêndê ngê dê vyi té, daa k:omodanê
 kópu dyuu. *

¹⁰ Yi ngwo enjel yu dmyeno kwodokwodom-
 biy:e k:ame nî ghê wo, ngménê a ka pê, Apuu! A ka
 pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Níidê mbwó yoo, yélini
 yi k:ii Yesu u kópu dyuu nmyi mgîmî ngópu, Chóó
 Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myinî
 dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chóó Lémi p:ee
 vyîlo yu châpu ngi, mu kópu u dîy:o Yesu u kópu
 dyuu Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê
 a m:uu tumo. *

Yesu ngê tpile tp:oo dono u ngwo dyênê ngê

¹¹ Yi ngwo mbóó a ngópu a kpêmî ngê, hósi
 kpaapîkpaapî ngménî módu, pi pyipwo ngmêdoo
 ya, k:omodanê kópu p:uu dêpwo ya, myedaangmê

* **19:7:** Tpyuu 21:2,9; Epeso 5:32 * **19:9:** Luukî 14:15 * **19:10:**
 Tpyuu 22:8-9

kn:aadi ngê. Yoo ntênenê a kóté kîgha too, yi p:uu u ngwo a l:êê yédi.

¹² Ngwolo dê ndê dóó ntee tpile dê, dyámê pee yilî yi kîdon dé mbêmê dnye kwo. U pi kêpa nî módu, ngménê u nt:u kópu pi ngmê u lama daa tóó, chóó u mo u lama a tóó.*

¹³ U pi alanté nmo tpapê ngê, Chóó Lémi u Kópu Dyuu. Kpîdîni u mbwo doo ya, d:ud:umbiy:e wêê vyi.*

¹⁴ Chóó Lémi u lede knî y:oo dnye yâmuyâmu, hósi kpaapîkpaapî knî yi pyipwo dnye ya, kpîdî kpaapîkpaapî dmi yi mbwo yidoo ya, tupwó yi p:uu dêpwo ya.

¹⁵ Yoo dyêêdî dono yi vyee u l:êê dîy:o taa ñepwi ngmê u kwo ngma a pwii wo. Nkichi pee kiyé ngê adî vyee dé. Yoo dono wain kîgha mtyé ntee tpile ngê wa pyódu té, adî vyilêvyilê dé, yi wêê adî pyuwuwopywuwo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi dpodomby:e ye nod:e wo.*

¹⁶ U pi u kpîdî p:uu doo ya, kpâlî kn:ââ dê yi p:uu myedoo ya, apê, King yintómu yi King, Lémi yintómu yi Lémi.*

¹⁷ Yi ngwo enjel m:uu nî módu, kââdî mbêmê doo kwo. Wââ ntee ñméri, n:ii knî yi lama tpile tp:oo ntóó pípî a tóó, dpodomby:e ye mbwolo, yepê, A pwiyé dmyeno. Yepê, Chóó Lémi ngê kmaapî ndîi nmyi l:êê dîy:o ngmêwunê pwapî.

¹⁸ Yepê, Pi dyêêdî yintómu yi ntóó dmi dpî ma tóó. Yepê, King yoo, kada pini yoo, lede yoo yi k:i, l:êê têdê a pwopwo té, yi ntóó dmi dpî ma tóó.

* ^{19:12:} Tpyuu 1:14 * ^{19:13:} Njon 1:1,14 * ^{19:15:} Tpyuu 1:16

* ^{19:16:} Tpyuu 17:14

Yepê, Hósi dé, yi tpiipi yoo yi ntóó dmi dpî ma téó, pi dyéêdî yintómu, wop dpodo pyu yoo, ndapî p:uu dpodo pyu yoo, yélini yi pi dmi ndîî dé ó têdê dé, yintómu yi ntóó dmi dpî ma téó.

19 Yi ngwo tpile tp:oo dono nî módu, dyámê mbêmê king yoo, yi lede yoo yintómu yi k:ii, p:uu dnye ya. U yi y:e doo kwo, Pini n:ii hósi kpaapîkpaapî pyipwo a téó, u lede yoo yi k:ii, nmî vya té. *

20 Ngménê dêê dniye, p:ee vya tumo, tpile tp:oo dono mgîmî ngópu, u komo kapî pyu mye mgîmî ngópu, n:ii ngê mbwudu yilî u pi mbêmê mwiyé dpîmo a chapî dé. (Yi mbwudu chapî mbêmê yoo dono mwiyé a dóó too, tpile tp:oo u l:ii yi p:uu u ngwo a t:ee ngópu, u yâpwo tpile ka myednyimo a ngépê.) Yi tpile tp:oo dono, u komo kapî pyu u k:ii, mgîmî dumo, yi ghê dê dpîmo ya, ndiya u ngwo d:ii dumo. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîkûñ ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê dpîmo mgînî vyîmî. *

21 Pini n:ii hósi kpaapîkpaapî pyipwo doo ya, yi tpôdu yi lede yoo vya too. Taa n:ii u kwo doo kwo, u ngwo vya too. Wââ ntee néméni knî y:oo yi ntóó dmi ma tumo, d:ud:umbiy:e pile dniye. *

20

Yesu ngê u yoo u ngwo a y:enê

1 Enjel ngménî módu, mbóó p:uu a ndê wo. Mgî k:oo mbwa kené u kii kumu doo tpyé, puwóma té ndîî kumu my:oodoo tpyé. *

* **19:19:** Psalm 2:2 * **19:20:** Tpyuu 13:11-17; 20:10 * **19:21:**
Tpyuu 19:17-18 * **20:1:** Tpyuu 9:1

² Tópukada n:ii mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, mye Dono u Kn:ââ, yi enjel ngê yi tópukada mgîmî ngê, puwóma té ngê kudu ngê. M:ââ yono yono y:a yinté kudu ngmê ngê adî ya. *

³ Yi enjel ngê mgí k:oo dyîngô, keñé u kwo kuwo ngê, kii yi pe ngê, chââ u l:ii keñé p:uu mye t:ângô, apê, Yoo dyêédî yintómu daamuwa dóó té, u dî m:ââ yono yono y:a mbwa k:oo wa ma. Apê, U kuwó dini ghi ngê amê pwii, daa ndîf la ghi tp:oo kuwa adî m:ii.

⁴ Yi ngwo yoo ngménî módu, pi knî y:oo n:ii dé a vya tumo, mu kópu u dîy:o Yesu daa mb:ii ngópu, nmî Mî u kópu pi knî ye dnyimo a tpapê. Yi yéli y:oo tpile tp:oo dono dêdnya a chââchââ, u yâpwo tpile ka myedêdnya a ngêpê. Yi tpile tp:oo u l:ii yi kêpa dêpwo ya, yi kélê myedêpwo ya. Yi kópu u l:êê dîy:o mgîdî u yoo knî y:oo vya tumo, ngménê yi ghê dmi dé Yesu Kédisu ka lee dniye, u che p:ââ pee ngê pyódu too, yi ya têdê dmi knî yi mbêmê dnye ya, Yesu u k:ii yoo dnye y:enê dé, u dî yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu. *

⁵ Yi pyidepyide, mwiyémwiyé pyidepyide. (Wo yéli n:ii pw:oo dniye, yi ghê dmi mèdaaw kele, u dî yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.)

⁶ Yélini mwiyémwiyé wunê pyidepyide nyédi, Chóó Lémi u nuu u yoo, w:aa dpo pyw:ee ngmê. Pwopwo myomoni ngê mèdaawa dyênê té, ngménê Chóó Lémi Mupwo yi kada adnyin:aa kwo, adnyi chaa kîgha dê, kélî pini ngê adnyi ya, Yesu Kédisu u k:ii yoo amyednyi y:enê dé, u dî yi m:aani yono

* **20:2:** Mát 12:29; Mak 3:27 * **20:4:** 1 Kódin 6:2; Tpyuu 6:9; 13:16-17; Dan 7:27

yono y:a chedê ngê wa pyódu. *

Nmî Lémi ngê Setan u ngwo wa kpada

⁷ Dini ghi n:ii ngê yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu, Setan mbwa k:oo wa pwii,

⁸ dyámê wope wope wa lê, yoo dyêédî yilî wa dóó, u pee wa kaa té. Yoo miyó ngê wa pyódu, ngmê u pi Nkok, woni u pi Mankok. Setan ngê l:êê u l:êê dîy:o nipi wa a danê té, têdê tii ntee mye yinté.

⁹ Yi yéli yi ngwo nî módu, dyámê wope wope a ndê dniye, nmî Mî u yoo téli k:oo kaa ngópu, u yi y:e doo kwo, Nmî vya té. Kwéli dnye ya, nmî Mî u nuu u p:aa. Ngménê yoo dono dêê dniye, ndyuw:e mbóó p:uu ngma a ndê wo, yi yéli d:ud:umbiy:e dyénê too.

¹⁰ N:ii ngê a dóó too, Setan, nmî Lémi ngê mgîmî ngê, ndiya dyîngô. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîkî ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê doo mgînî vyîmî. Tpile tp:oo dono, u komo kapî pyu u k:ii, yi pyile knî y:i nipi dnye mgînî vyîmî. W:êenî mgîdî vy:o y:i adnyi mgînî vyîmî, chedê ngê daawa pyódu.

Piyintómu yi kóté kîgha

¹¹ Yi ngwo nmî Mî nî módu, u ya têdê kpaapîkpaapî mbêmê tââ doo ya. Mbóó dyámê mbêpê knopwo, mye y:aa knopwo.

¹² Myenté yélini pw:oo dniye, my:aa m:uu too, woni yi pi dmi ndî dé, woni yi pi dmi têdê dé, nmî Mî u kada dnye kwo. Yi puku dmi pywálî too. Kópuni mwiyé a d:uu tumo, yi pi dmi yi puku dmi yedê dnye ya. Yi kópu knî yi l:êê dîy:o nmî Mî ngê

* **20:6:** Tpyuu 2:11; 1 Pita 2:9

kóté kalê too. Puku dmi m:uu mye pywálî ngê. N:ii knî y:oo ghê kamî a pyw:ee ngópu, yi pi dmi yi puku yedê doo ya. *

¹³ Yélini kóté kalê too, woni nt:ee mwiyé a pw:oo dniye, woni dyámê mbêmê mwiyé a pw:oo dniye. Yi kópu knî yi l:êê dîy:o yintómu kóté kalê too. *

¹⁴ Pwopwo ndiya kéé ngê, kmêna mbwee kwéli dnye ya, yi kélî ghi ndê ngê mye ndîî. Yi ndyuw:e u pi pwopwo myomo. *

¹⁵ Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi y:i dêdnye ya, ndiya mye kéé too. *

21

Mbóó dyámê kamî dê yi danêmbum

¹ U kuwó dini ghi ngê mbóó dyámê kamî dê nî m:uu doo. Mwiyéni dê y:aa knopwo, ntii mye y:aa wo. *

² Yi ngwo nmî Mî u p:aa Njedusalem kamî nî módu, mbóó p:uu u kwo a ndê wo. Kwodo ngê yéyéé u kpídî u mbwo ntee dpî t:oo, u moo k:ii u ngwo dpî yéé knî, yi p:aani yinté l:âmo ngmê ngê doo ya. *

³ Nmî Mî kwéli doo ya, pi ngmê u dnye ndîî y:i ngménî nyongo, apê, Chóó Lémi ala ngwo u yoo knî yi vy:o a kwo, u k:ii nipi adnyi ya. Apê, Chóó u yoo ngê adnyi ya, yi Yâpwo ngê amyaa ya.

* **20:12:** Dan 7:9-10; Mát 25:31-46; Tpyuu 20:5; 13:8; 2 Kódin 5:10; Dpodo 17:31 * **20:13:** Lóma 2:6; 1 Pita 1:17; Tpyuu 22:12

* **20:14:** 1 Kódin 15:24-26,54-55 * **20:15:** Mát 25:41 * **21:1:** 2 Pita 3:13 * **21:2:** Hipîlu 11:16; Tpyuu 3:12

4 Apê, Yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té. Apê, Mêdaadnyi pwopwo, mèdaadnyi mbê, mèdaadnyi yii, mèdaadnyi wélilî mgînî vyîmî. Apê, Yi kópu mbwee dé chedê ngê kêdê pyaa dmi. *

5 Yi ngwo nmî Mî ngê apê, Tpile yilî yintómu kamî ngê n:aa pyépi té. Myenté a ka pê, Ala kópu dyuu d:êê ngi, mu kópu u dîy:o ndê kópu dyuu, ndêndê ngê daawa têda dmi.

6 A ka pê, Dye ghi mbwee machedê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. A ka pê, Pini n:ii adî mbwaambwaa, mbwaa u kwo wanî y:oo, a ka daawa pwila. A ka pê, Yi mbwááni dpuwo nuu k:oo wunê mbêpê, u nt:u, ghê kamî. *

7 A ka pê, N:ii dono p:uu adî l:êê, mbodo mudu y:i wa yââ, yi mbwááni vyîlo ayi ndanî. A ka pê, Yi pini u Yâpwo ngê anî ya, a tp:ee ngê wanî pyódu. *

8 A ka pê, Ngménê yélini adnyi nkíngê, ye Yesu ayi mb:ii ngmê, u nkwo anî mb:ii té. A ka pê, Daa kélímî pyu yoo, yoo tupwótupwó dé, pi vyee pyu yoo, pyââ ti pyu yoo, mââ ti módo yoo, nkwépi yoo, mbwee ka ngêpê pyu yoo, k:omodanê pyu yoo yintómu, a ka pê, yi yéli pwopwo myomoni ngê wa nt:ââ té, ndiya adnyin:aa mgînî vyîmî.

Njedusalem kamî u kópu dyuu

9 Enjel a ka ngma a loo, n:ii ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmêdoo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Sipi tp:oo u kpâm nga nînê kêmakêma. *

* **21:4:** Tpyuu 7:17; 1 Kódin 15:24-26 * **21:6:** Tpyuu 1:8; 22:13,17;
Is 55:1; Njon 7:37 * **21:7:** Lóma 8:14-17 * **21:9:** Tpyuu 15:1;
21:2; Epeso 5:27

¹⁰ Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê mbu ndîi ngmê mbêmê km:êê noo. Nmî Mî u p:aa Njedusalem y:i a ka a kême ngê. Nmî Mî ka mbóó p:uu a ndê wo, doo a wupwo.

¹¹ Yi p:aani kââyikuu ntee tpile yedoo ya, nmî Mî u wuu ndîi y:i doo dnyednye.

¹² Chêêpî mbwa ndîi ngê yina ngmê, tââ u dî chono dépwo ya. Koko têdê y:a mê miyó doo ya, enjel y:a mê miyó knî y:oo dnye tâât:ââ dé. Yi koko têdê dmi yi pwo Yisîléli tpémi yi dyêêdî y:a mê miyó yi pi dmi doo ya.

¹³ Yi p:aani u koko têdê dmi pyile pyile doo ya, wope pyile, wope pyile, amêpe pyile, mwada pee pyile.

¹⁴ Koko têdê y:a mê miyó yi maknopwo chêêpî ndîi y:a mê miyó doo kwo. Sipi tp:oo u dyépi y:a mê miyó knî yi pi dmi yi p:uu doo ya.

¹⁵⁻¹⁶ Enjel n:ii a ka doo danêmbum, kiyé kumu ngmêdo tpyé, nkól ngê l:âmo ngmê. Yi kiyé ngê yi p:aani u mti a ngópu, chêêpî mbwa u mti a ngópu, koko têdê dmi yi mti dmi myedê ngópu. Yi p:aani chêêpî mbwa wope wope wondy:ââ wondy:ââ dé, d:ud:umbiy:e daadîi mu ló wee ó! Tââ mye yindy:ââ, my:oo yono yono y:a mê podo yono y:a. (2,400 km.)

¹⁷ Chêêpî mbwa u ntumuntumu u mti kóó mêtê ngê myedê ngópu, yono y:a mê podo y:a mê páádi. (144) Pi kóó ndy:ââ, yi enjel kóó mye yindy:ââ.

¹⁸ Yi p:aani nkól ngê l:âmo ngmê, kââyikuu ntee tpile yedoo ya. Chêêpî mbwa mye kââyikuu ntee tpile, u pi njasípê, myedoo a wuu mbele.

¹⁹ Chêêpî mbwa u maknopwo chêêpîni dnye

ya, kpîlê ngmê dé. Chêêpî pee n:ii k:uuchêm mb:aamb:aa dé, yi p:uu knî ngmêdoo ya. Ngmê kââyikuu ntee tpile yedoo ya, u pi njasîpê, myomoni u pi sápaiya, pyoloni u pi ákêtî, podoni u pi emîdîl,

20 limoni u pi oniks, wononi u pi kaniliyên, pii ni k:ii chii yââ, u pi kîdaisîlaitî, woloni u pi mbedîl, tówoni u pi tópas, yononi u pi kálsedoni, mê ngmêni u pi têêkwoys, mê myomoni u pi amítîs. Yintómu k:uuchêm mb:aamb:aa dé, dnya a wuu mbele.

21 Kené y:a mê miyó knî kêmê pee pââ ndîi ngê l:âmo ngmê dé, kené ngmê, kêmê pee pââ ndîi ngmê. Yi p:aani kââ puu ghê nkól ngê l:âmo ngmê dé, mye kââyikuu ntee tpile yedoo ya.

22 Chóó Lémi u yâpwo ngomo y:i dîpî módu, mu kópu u dîy:o p:aani pee p:aani pee yintómu yâpwo ghi dé. Nmî Lémi Chóó Lémi, pini n:ii u wêdêwêdê ndîi, sipi tp:oo k:ii, yi p:aani wope wope a tóó mo.

23 Yi p:aani kââdî daa pil:apil:a, d:ââ myedaa pil:apil:a, mu kópu u dîy:o nmî Mî u wuu ndîi y:i a dnyednye, sipi tp:oo yi p:aani u lam ntee tpile ngê a kwo. *

24 Dyámê mbêmê pi yintómu yi p:aani u wuu adnyi paa, king yoo y:i wa lee dmi, nmî Mî wa châpu ngmê, kwowo, Dp:oo king yoo, nyi mu ngmidi king ndêndê.

25 Yi p:aani u kené y:a mê miyó knî dye ghi yintómu adnyi kwené, daawa kuwo t:oo, mu kópu u dîy:o mgîdî daada a ghayghay, dye ghi yintómu w:êénî adnyi ya.

26 Dyámê wope wope yoo wa a ndê dmi, nmî Mî adnyin:aa chââchââ, amyednyi chaa kîgha.

* **21:23:** Is 60:19-20; Tpyuu 22:5

²⁷ Tpileni Chóó Lémi ka tupwótupwó dé, yi p:aani daangmêwa kee. Pi dono yoo, k:omodanê pyu yoo, yi p:aani myedaangmêwa kee. Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi sipi tp:oo ngê y:i a d:êê too, vyîlo yi yéli yi p:aani ayi kee dmi. Kn:aa pini daangmêwa kee.*

22

¹ Mbwááni n:ii u nt:u, ghê kamî, yi enjel ngê a ka myedê kême ngê. Nmî Mî sipi tp:oo k:ii kwéli a tóó mo, yi mbwááni y:i wunê mbêpê, myewunê wuu mbele.*

² Yi p:aani nuknînuknî p:uu wunê mbêpê. Yini n:ii u nt:u ghê kamî, yi mbwááni nkîgh:ê wope wope a wee. Yi yini knî d:ââ yintómu knî yi k:oo a dââ nyédi. M:ââ k:oo y:a mêm myontómu dpí da dmi. Yi p:aani tpémi y:oo kîgha a pîpî tumo, u l:êê dîy:o yi ghê kamî chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêédî yintómu knî yi vy:o yélini y:i wa lee dmi, yi yini yââ wa a ngî t:oo, yi chóóchóó adnyi pyipyi dé.

³ Tpileni daa Chóó Lémi u nuu u tpile dé, yi p:aani daangmêwa kee. Nmî Mî, sipi tp:oo k:ii, yi p:aani adpî ya, yi dpodo pyu yoo y:i adpî y:enê dé, nmî Mî u nkwo adnyi chaa kîgha.*

⁴ U pi yi kêpa adî ya, kwódo ng:oo dmi wa m:uu ngmê.*

⁵ Yi ngwo mgîdî daadî ya, lam daadnyi kwo, kââdî mîdaadî pil:apil:a, mu kópu u dîy:o nmî Mî Chóó Lémi vyîlo ayi pil:apil:a. Nmî Mî k:ii king ngê adnyi ya, chedê ngê daawa pyódu.*

* **21:27:** 1 Kódin 6:9-10; Tpyuu 3:5; 13:8 * **22:1:** Gen 2:9 * **22:3:**
Tpyuu 7:15 * **22:4:** Mát 5:8; Tpyuu 14:1 * **22:5:** Tpyuu 21:23,25

Yesu u diyédiyé u kópu dyuu

⁶ Enjel ngê a ka pê, Kópuni chi ny:ee té, ndê kópu dyuu, daawa têda dmi. A ka pê, Nmî Lémi Chôó Lémi, pini n:ii ngê komo kapî pyu knî ye u Ghê Dmi a y:ângô, yi pini ngê nga atédê dy:ââ nê, mu kópu u dîy:o kópuni daa kêmakêma a pyodopyodo té, u dpodo pyu yoo yi lama pîdny:oo ya.

⁷ A ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu, Daa kêmakêma nînê pwiyé knî.

Ala puku yedê nmî Lémi u kópu dyuu ye kwo, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:ii knî y:oo adnyi nyêmî dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, w:aa wa a pyw:ee ngmê.*

⁸ Nê Njon. Ala kópu dyuu a chôó nî módu, a chôó my:aa nyongo. Dini ghi n:ii ngê yi kópu yilî nî m:uu too, my:aa ny:ee too, yi ngwo enjel n:ii ngê a ka a kêma too, yu dmyeno kwodokwodombiy:e k:ame nî ghê wo,

⁹ ngmênê a ka pê, Apuu! A ka pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Ñîdê mbwó yoo, yélini yi k:ii Chôó Lémi u komo nmye kapî ngópu, Chôó Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myinî dpodo. A ka pê, Yélini y:oo ye kópu dyuu adnyi chââchââ, Chôó Lémi p:uu ntee adnyi dpodo, yinté p:uu myinî dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chôó Lémi p:ee vyîlo yu châpu ngi.

¹⁰ A ka pê, Nmî Lémi u kópu dyuu n:ii ye puku yedê chi d:êê té, nangê mgîmî té. A ka pê, Ye puku dmi pi knî ye nangê kwódu, mu kópu u dîy:o kópuni yi pi dmi y:i a pyede, daa kêmakêma a pyodopyodo té.

* **22:7:** Tpyuu 1:3

11 A ka pê, Yélini dono, mîdny:oo dono. A ka pê, Yélini nmî Lémi ka tupwótupwó dé, tupwótupwó ngê dny:oo ya. A ka pê, Yélini mb:aamb:aa dé, kópu mb:aa dny:oo d:uud:uu dé. A ka pê, Yélini nmî Lémi u nuu u yoo, u nuu u yoo ngê dny:oo kwo.

12 Enjel ngê a ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu,

Daa kêmakêma nînê pwiyé knî.

Apu, Pi yintómu knî ye yi pywuu dmi anê ñuw:o, kópuni a d:uud:uu tumo, ye an:uu pwila té. *

13 Apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. *

14 Apu, N:ii knî y:oo yi kpídî dmi a ghêê tumo, w:aa ndîi wa a pyw:ee ngmê, mu kópu u dîy:o u ntââ ngê wa pyaa dmi, p:aa mb:aa wa lee dmi, koko têdê wamî kee dmi,

ghê kamî u yi kîgha adnyin:aa pîpî dé. *

15 Apu, Ngménê w:ââ ntee yéli yi p:aani daawa nî dmi.

Apu, Nkwépi yoo,

pyââ ti pyu yoo, mââ ti módo yoo,

pi vyee pyu yoo,

mbwee ka ngêpê pyu yoo,

yi yéli yintómu yi p:aani daawa nî dmi.

Apu, Yélini a k:omodanê nyédi

ó k:omodanê yi nuu u kópu ngê a tóó,

yi p:aani myedaawa nî dmi. *

16 Yi ngwo nmî Lémi u dnye nî nyongo, a ka pê, Nê Yesu. A ka pê, A enjel ñga kîd:a dy:ââ, mu kópu u dîy:o a yoo yintómu knî yi k:ii yi kópu yilî nmyi

* **22:12:** 2 Kódin 5:10 * **22:13:** Tpyuu 1:8; 21:6 * **22:14:** Tpyuu

22:1-2 * **22:15:** Tpyuu 21:27

lama pîchoo ya. A ka pê, Nê Dépidi ntee pini, u tii
ńedê nê chópu. A ka pê, Nê mywe, a wuu ndîi. *

17 Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Yesu ka kópu, A
pwiyé. Sipi tp:oo u yémî p:uu ngê kópu, A pwiyé.
N:ii knî y:oo ala kópu dyuu wa ny:ee ngmê, ala kópu
dny:oo tpapê, A pwiyé.

N:ii adî mbwaambwaa, dpo pwiyé we. Mbwááni
n:ii u nt:u ghê kamî, n:ii ngê u yi adî kwo, Nî nda,
yi pini ngê choo ndanî, u pywuu daa tóó. *

U kuwókuwó kópu

18 Nê Njon. Kópuni dyuu ala puku yedê a kwo,
nmî Lémi u kópu dyuu. Daa pi ngmê u kópu dyuu.
Kópu ngmê p:uu nmyi ng:aa dmi nînê t:emî, p:uu
dmyinê nuw:o. N:ii ngê chóó u kópu dyuu ala puku
yedê m:uu wa d:êê, Chóó Lémi ngê u kpadakpada
ndîi ngê wa pyódu. Kpadakpada u kópu dé n:ii
ala puku yedê a pyede, Chóó Lémi ngê yintoo
kpadakpada u kwo ayi y:oo. *

19 N:ii ngê ala puku yedê kópu woni knî wa a
kuwo té, pi knî ye daawa vyi té, Chóó Lémi ngê yi
pini wa a kuwo, kóó k:oo daawa kââ. P:aa mb:aa
n:ii u pi ala puku yedê a tóó, y:i daawa nî, ghê kamî
u yi kîgha daamî ma. *

20 N:ii ngê ala kópu dyuu a ka vyi too, a ka pê,
Ndêndê ngê daa kêmakêma nînê pwiyé knî. Kwono,
Up:o yila, a nuu u kópu yichi vyi. Kwono, Nmî Lémi
Yesu, a pwiyé. *

* **22:16:** Lóma 1:3-4; Tpyuu 1:1

* **22:17:** Tpyuu 21:6; Is 55:1

* **22:18:** Deut 4:2; Tpyuu 15:1

* **22:19:** Tpyuu 22:2

* **22:20:**

Tpyuu 3:11; 1 Kódin 16:22

21 A tîdê mbwó yoo, nmî Lémi Yesu ntênenê nmye
choo a vyuwo.
Wu u dî.

NMÎ MÎ U KÓPU DYUU

**The New Testament in the Rossel Language, also called
the Yele Language, of Papua New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Yele Rossel long Niugini

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2011-2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yele Rossel (Yele)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-11-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 13 Dec 2023

f23d3065-5277-5598-adb2-6416a21ad128